

1 srijeda, 19.11.2008.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.04h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju sada zaseda.
8 Izvolite sestti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan, sekretaru. Dobar dan svima.
10 Molim da se najavi predmet.
11 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet IT-
12 05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih*.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Svi su optuženi prisutni. Od
14 Tužilaštva, danas je tu sa nama gospodin McCloskey. Primećujem da je odsutan
15 gospodin Ostojić, gospodin Lazarević i gospodin Bourgon, kao i gospodin Haynes.
16 Kada sam ovo upravo govorio, gospodin Mitchell je ušao u sudnicu, iz
17 Tužilaštva.
18 Svedok je tu i nastavićemo sa njegovim svedočenjem.
19 Gospodine McCloskey, izvolite.
20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala. Gospodine predsedniče, časne
21 sudije, dobro jutro svima.
22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, svima.
23 SVJEDOK: LJUBOMIR OBRADOVIĆ [nastavak]
24 Unakrsno ispituje g. McCloskey: [nastavak]
25 [Tužitelj ispituje putem prevodioca]
26
27
28
29
30

1 P: Dobro jutro, gospodine Obradoviću, generale Obradoviću. Gotovo smo
2 završili.

3 Samo dva-tri presretnuta razgovora i mislim da ćemo to brzo završiti. Vi
4 ste govorili o jednom presretnutom razgovoru koji Vam je pokazao gospodin
5 Petrušić, i tu se pominje da je general Miletić rekao da on nije ovlašćen da
6 nešto uradi i da treba da proveri sa svojim starešinom. Mislim da se sećamo
7 toga.

8 Želim da Vam pokažem još jedan presretnuti razgovor. To je 65ter broj
9 1401 B. Ja ću Vam upravo dati kopiju. Verzija "A" je na engleskom. Ovo je od 4.
10 avgusta, tako da me toliko ne interesuje ceo sadržaj. Možemo da vidimo da, prema
11 Armiji BiH, razgovor je između generala Miletića i pukovnika Ujedinjenih nacija,
12 koga oni pišu kao Quape. Da li se sećate nekog pukovnika Ujedinjenih nacija sa
13 takvim prezimenom, koji je možda bio u vezi sa Glavnim štabom, otprilike u ovo
14 doba. Vidite o čemu se radi. Izgleda da je general Miletić dosta uzrujan zbog
15 ovog gospodina i smatra da su Ujedinjene nacije nešto izvodile u vezi njihovih
16 konvoja. Da li Vam to ime, nekoga iz UN-a, nešto znači? Da li se sećate tog
17 imena?

18 O: Časni Sude, ja se ne sećam imena kap... Quape, koje se pominje ovde.

19 P: U redu. Možda, dok gledate dokument setićete se nečega, jer mislim da
20 ćete se složiti sa mnom da general Miletić uopšte nije bio zadovoljan ovim
21 pukovnikom. Jednostavno želim da Vam skrenem pažnju na pasus koji sam obeležio
22 olovkom. To je na engleskoj verziji poslednji pasus. Mislim da na B/H/S-u možda
23 moramo malo više da pogledamo na stranici, otprilike dve trećine stranice na
24
25
26
27
28
29
30

1 B/H/S-u, i počinje sa rečima: "Ne, ne, gospodine..." to govori general Miletić.

2 I možda možete da nam kažete - u drugom redu ima reč da se helikopter
3 spustio kod "inžinjeringa" - da li znate šta je ta reč? Naši prevodioci nisu
4 znali - kažite nam koje je to mesto gde su se spustili helikopteri -
5 "inžinjering"?

6 O: Nije mi poznato. Značenje reči "inžinjering", ne znam u kom je
7 kontekstu. Da li označava mesto, poziciju neku? Al' na šta se odnosi, ne znam.

8 P: U redu. U svakom slučaju, na osnovu ovoga vidimo da su navodno
9 Ujedinjene nacije izvodile neke ranjenike, a onda general Miletić kaže: "A ja
10 imam informacije da niste vodili samo onu dvojcu vaših ranjenika i ne želim da
11 uopšte više preuzimam odgovornost na sebe jer sam i tada to na ličnu odgovornost
12 odobrio, a ne na saglasnost mog komandanta. Takvu odgovornost, zbog
13 nekorektnosti Vašeg ponašanja, ne želim da primam na sebe. Izvolite kopnenim
14 transportom do Kiseljaka. U svakom momentu možete da krenete, samo kažite kad
15 krećete, a mene više nećete varati."

16 I onda, se nastavlja, pominju se Tolimir, Mladić, Smith, Janvier. Moje
17 pitanje je: da li mislite da je general Miletić govorio istinu ovom pukovniku,
18 kada je rekao da je ovlastio premeštaj ranjenika sam, ili je to jednostavno
19 govorio da bi uticao na tog pukovnika nekim argumentima?

20 O: Časni Sude, poznajući generala Miletića, ne vjerujem da se on bavio
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 manipulacijom. Iskreno, nisam upoznat sa ovim događajem. Ali ako je uradio nešto
2 na svoju volju, 'nači, protiv važećih propisa, pa dobio packu ili doživio
3 nelagodu od komandanta Glavnog štaba, onda mogu da razumijem zašto ovako
4 nastupa.

5 P: Da li se sećate da je bilo kada, tokom avgusta, general Miletić mogao
6 da donosi takve odluke o UN transportima samostalno?

7 O: Po mojim saznanjima on nije imao ovlaštenja za takve odluke, da
8 donosi samostalno. On je uvijek konsultovao i zvao, ili načelnika štaba ili
9 komandanta za određena odobrenja. A ovde, ako je napravio n... samostalno nešto
10 zbog ranjenika, a bio prevaren, onda ga razumijem i njegov revolt.

11 P: U redu. Dajte da pređemo na sledeće, a to je: kada je generala
12 Miletića neko naljutio, kad je bio ljut ili kada ga je neko obmanuo, on je bio
13 vrlo jaka ličnost, zar ne?

14 O: Pa, on je rijetko bio ljut. Ovo su izuzetne prilike. Ja... ja ga nisam
15 doživio ni u jednom mom kontaktu kao potčinjeni, da je izrazio neki revolt,
16 ljutnju. Bio je vrlo smiren i blag.

17 P: Niste odgovorili na moje pitanje, ali možemo da nastavimo.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dajte da pogledamo 65ter 3991.

19 P: Ovo je od 7. avgusta. Mislim da je to gornji tekst koji sam obeležio
20 zvezdicom. Pročitajte to za sebe, zato što se ovde pojavljuje govornik po imenu
21 Obradović, a u ovom presretnutom razgovoru izgleda da Obradović odgovara na
22 telefon, a pukovnik Lazić traži Miletića.

23 Da li Vam je poznat pukovnik Lazić iz Drinskog korpusa?

24 O: Da, pukovnik Lazić, čini mi se da se zove Milan. Znam ga.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li ste ove godine uopšte s njim razgovarali?

2 O: Nisam ga vidio od ratnih godina.

3 P: Da li ste čuli da je on ovde svedočio?

4 O: Ne znam.

5 P: U redu. Ovde, u ovom razgovoru, izgleda kao da pukovnik Lazić zove

6 Glavni štab i Vi se javljate, i on kaže: "O, Obradoviću, zdravo."

7 "Da, izvolite, Obradović."

8 "Ovde Lazić. E, Obradoviću, zdravo, zdravo, kako ste? Je l' tu Miletić?"

9 A Vi kažete: "Miletić je dole, kod Radovana otišô. A-ha".

10 I onda razgovarate o nekim stvarima koje me ne zanimaju baš toliko.

11 Nisam siguran da li postoji bilo koji razlog zbog koga bi trebalo baš ovog

12 razgovora da se sećate, ali, kad pogledate ovaj razgovor, da li mislite da ste

13 to Vi?

14 O: Da.

15 P: Kad Vas pukovnik Lazić pita gde je Miletić, Vi ste rekli da je

16 Miletić dole kod Radovana otišao. Šta ste mislili kad ste to rekli?

17 O: Kod komandanta korpusa, odnosno u zonu korpusa Hercegovačkog, a

18 indentifikaciju /sic/ korpusa sam rekô kroz ime komandanta korpusa, Radovana

19 Grubača.

20 P: I Vi ste spomenuli, ustvari, pukovnik Lazić kasnije spomene ime, to

21 jest, Grubača.

22 O: Grubača.

23 P: Hvala Vam. Ali ima još jedna osoba po imenu Radovan, pa sam samo hteo

24 to da razjasnim. U redu.

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, ja sam malo bio u zabludi. On je meni rekô da je na zapadu, a ja
2 sam ga pitô jesu li zakrčeni putevi, kolona, zbog izbjeglica, a on ka'e: "Ne,
3 ne. Ja sam dole kod Grubača, blizu Grubača." To je bio... on je bio u Sarajevsko-
4 romanijskom korpusu.

5 P: Da li se sećate ove situacije o kojoj ste vas dvojica govorili?

6 O: Bilo je mnogo razgovora. Ovo mogu da identifikujem, i jeste, sigurno
7 sam ja i... i pukovnik Lazić, ali ne znam detalje nes... mnogo je razgovora bilo, pa
8 ne može se sve sjetit'.

9 P: Pukovnik iz Drinskog korpusa o kome govorim, Milenko Lazić /u
10 engleskom transkriptu: "Milenko Lazić"/, da li o toj osobi govorite?

11 O: Da, da.

12 P: U redu.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim... nadam se da je ovo poslednji
14 presretnuti razgovor, to je 65ter 3917. Malo je dugačak. Datum je 3. septembar
15 1999. godine, počinje u 13.11h.

16 P: Ako pogledate dno te prve strane, tu počinje taj razgovor, 13.11h. I
17 ponovo, ne interesuje me baš sav sadržaj ovog dugačkog razgovora, ali ponovo
18 izgleda da ste jedan od učesnika Vi. I kao što vidimo, izgleda da zove Karadžić,
19 da se predstavi na otvorenoj liniji kao: "Dobar, dan, Karadžić je."

20 "Dobar dan, pukovnik Obradović, izvolite, predsedniče."

21 Tako da pretpostavljam, pošto ste ga oslovili sa "presedniče", da se
22 radi o predsedniku Karadžiću koji se sada trenutno nalazi u Scheveningenu?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: U redu. Prva stvar koju Vas pita je: "Gde je general Miletić?"

3 A Vi kažete: "Otišao je dole do baraka. Rekao mi je da je krenuo, ali ga
4 nema još u objektu."

5 Da li znate šta tačno mislite, na koje tačno barake ste mislili kad ste
6 to rekli? Na koju zgradu mislite?

7 O: Kompleks u Crnoj Rijeci je bo... bio ispod planine Žepa. Mi smo
8 boravili u tim barakama, kad nam nisu prijetili ovi iz NATO pakta da će nas
9 bombardovati. Kad su bile procjene da bi nas mogli bombardovati ili učiniti
10 nešto prema nama, onda smo mi išli u taj potkop, podzemni objekat ispod planine
11 Žepa. Pošto smo imali dosta ličnih stvari, general Miletić je otišao nešto lično
12 da uzme, dole što mu je ostalo u... u baraci, a u tom vremenu je zvao predsjednik i
13 on je očekivao na tom broju da se javi general Miletić. A on je meni dao zadatak
14 da pazim i na njegov telefon, ako bude neko zvao. I zato sam ja rekao da je on
15 dole u barakama. To je jedno dva kilometra, dva i po, dole. Ali kompleks je
16 komandnog mjesta u Crnoj Rijeci.

17 P: To je dosta dobar primer zašto je važno da Miletić obavesti ostale
18 ili druge gde se nalazi, kad nije u zgradi.

19 O: Pa, to je obaveza pretpostavljenih, ali oni n...ne šire krug ljudi,
20 nego onome ko ga zamenjuje saopštava gdje je, da bi se moglo stupiti u kontakt
21 sa njim.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Gospodine Petrušiću,
2 izvolite.

3 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, u redu 17, a na strani 7... u redu
4 17, strana 7, svjedok nije rekao "komandujućeg oficira", nego je rekao
5 "pretpostavljenog starešine", pa da se samo to ispravi.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Stoji pretpostavljeni starešina, možda
7 treba "*commandig officer*" izbrisati iz transkripta. Ja treba da proverim sa
8 svjedokom, a isto tako sa prevodiocima šta su čuli. Čini se da se radi o
9 "nadređenom", ali da li je svjedok takođe rekao i "komandujući starešina"? Može
10 li neko da mi pomogne?

11 SVJEDOK: Časni Sude, rekao sam "pretpostavljeni", i to važi za sve
12 nivoe. 'Nači, pretpostavljeni obavještava lice koje ga zamjenjuje, gdje odlazi,
13 na koliko dugo i kako ga može dobiti, ako ga neko traži službeno.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala Vam. Dajte da nastavimo.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedniče.

16 P: U redu. I onda... samo da Vas pitam ovo: da li se sećate gde ste se Vi
17 nalazili kad ste se javili na telefon? Da li ste bili u Miletićovoj kancelariji,
18 u Milovanovićevoj kancelariji, u operativnoj sali?

19 O: Držao sam otvorenu kancelariju generala Miletića, da čujem telefon, a
20 ja sam bio u operacionoj sali.

21 P: U redu. A onda je predsednik hteo da razgovara sa... ustvari, pitao je:
22 "Da li je Mladić negde u blizini?"

23 A Vi ste rekli: "Nije, on je jutros otišao a put."
24
25
26
27
28
29
30

- 1 A onda predsjednik Karadžić kaže: "A-ha. Otišao daleko, je l'?"
- 2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Molim da se na engleskom pređe na
3 sledeću stranu.
- 4 P: Da li je to bilo tačno? Da li je general Mladić negde otišao daleko,
5 tog dana?
- 6 O: Ne znam da li je tog dana otišao, ali, ovaj, ja sam rekao da je
7 otišao na put. Mislim da je bio na zapadu.
- 8 P: U redu. Da li je moguće da je jednostavno Mladić bio tamo, a da Vam
9 je rekao da, ako se javi predsjednik, da mu kažete da on nije tu.
- 10 O: Ne.
- 11 P: U redu. Siguran sam da Vam je poznato da je u avgustu predsjednik
12 Karadžić pokušao da otpusti generala Mladića, zar ne? To je nešto što je opšte
13 poznato?
- 14 O: Nije ga htjeo otpustiti, valjda ga je imenovao za savjetnika svog.
- 15 P: To je još gore. U redu. Bez obzira da li je hteo da ga otpusti ili da
16 ga postavi za svog savetnika, kao što znate, mnogi generali u VRS-u su stavili
17 potpis i bili su protiv toga. Možete li da nam kažete - Vi verovatno znate kakav
18 je bio stav generala Miletića u vezi toga - da li je on bio protiv toga što je
19 predsjednik Karadžić hteo da uradi u vezi Mladića, da li je on to podržavao ili
20 je bio protiv toga?
- 21 O: General Miletić nije sa mnom raspravljao o tome.
- 22 P: Generale, mora da Vam je poznato kakav je bio njegov stav u vezi tog
23 vrlo bitnog pitanja, čak i ako to sa Vama nije raspravljao?
- 24 O: Ja... ja znam stav u... u... u... na osnovu onoga spiska i potpisa, a... a nije
25 raspravljao sa mnom o tome. Spisak podrške od generalâ, komandantu Glavnog
26 štaba.
- 27 P: Vi ste videli spisak ljudi koji su podržavali komandanta?
- 28 O: Nisam vidio spisak.
- 29
- 30

1 P: Upravo ste se pozvali na taj spisak. Da li znate da li je general bio
2 na tom spisku ili nije?

3 O: N... n... ja to znam iz sredstava insformisanja /sic/, niko m... mjeni
4 /sic/ nije dao spisak na uvid, jer to oni nisu svi jednovremeno ni potpisivali,
5 cijenim. Ali u... generalno je javnost znala opredelenja generala prema tom aktu
6 predsednika republike.

7 P: I koliko je Vama poznato, ono što ste Vi ustvari saznali iz medija je
8 da je general Miletić potpisao taj spisak, u podršku Mladića?

9 O: Kol'ko se ja sjećam i pantim, svi... većina generala, skoro svi su to,
10 ovaj, potpisali.

11 P: To je tačno, ali siguran sam da se sećate da li je general Miletić
12 bio na tom spisku koji je objavljen u medijima?

13 O: Mislim da jeste.

14 P: A nakon što ste saznali da je njegovo ime na tom spisku koji je
15 objavljen u medijima, kada se to desilo, da li ste primili bilo kakve
16 informacije nakon toga koje bi Vas naveli na to da su mediji bili pogrešili, da
17 nisu bili u pravu?

18 O: Ne.

19 P: Dakle, vjerujete li Vi danas da je general Miletić bio na tom spisku
20 ljudi koji daju podršku generalu Mladiću?

21 O: Vjerujem.

22 P: Generale, vratimo se na presretnuti razgovor. Ispričavam se što sam
23 napravio digresiju. Vi ste nam rekli da vjerujete da je Mladić vjerojatno bio na
24 zapadnoj fronti. Sljedeća osoba koju je tražio... odnosno, predsjednik Karadžić

25

26

27

28

29

30

1 kaže: "Ne znate kad se vraća točno?"

2 A Vi kažete: "Ne, ne znam."

3 I onda ponudite generala Tolimira. To će biti na strani 2, na srpskom.

4 Evo, to se vidi tu.

5 Karadžić Vam onda kaže da ga pozovete na telefon i onda čujemo Tolimira.

6 I on stavi gospođu Plavšić i gospodina Krajišnika na telefon i oni svi

7 razgovaraju o generalu Smithu, kažu da je malo drzak, i tako dalje. Jeste li Vi

8 ostali na vezi i slušali sve ovo o čemu su oni razgovarali?

9 O: Ne.

10 P: Dobro. To će nam skratiti ispitivanje. Spomenuli ste paraf za arhive.

11 Kada ste otišli iz Glavnog štaba? Vi ste tamo bili i neko vrijeme nakon rata,

12 zar ne?

13 O: Da.

14 P: Kada ste otišli, ustvari, ili kada ste otišli u mirovinu?

15 O: Otišô sam krajem... krajem avgusta 1996.

16 P: A kada ste otišli, gdje je bio arhiv? Ti materijali koje smo vidjeli

17 - mislim da su to bili zahtjevi za konvoje - gdje se spremio arhiv Glavnog štaba

18 iz ratnog vremena, jer rat je završio u augustu 1996.?

19 O: Nije mi poznato.

20 P: Znae da nikad nismo uspjeli pronaći arhiv. Imamo dijelove

21 originalnih dokumenata, našli smo izvještaje Ujedinjenih naroda od januara do

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 aprila, ali maj, juni i juli nisu bili u arhivu u Banja Luci. Zna li gdje je
2 prenesen taj arhiv Glavnog štaba?

3 O. Ne znam.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala Vam, generale. Nemam daljnjih
5 pitanja.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine McCloskey. Gospodine
7 Petrušić, izvolite.

8 G. PETRUŠIĆ: Dobro jutro, časni Sude.

9 SUDIJA AGIUS: /nedostaje simultani prevod/

10 G. PETRUŠIĆ: Nemam, nemam... ja se izvinjavam, nisam dobio prevod Vaše
11 reči, tako da je došlo očigledno do nesporazuma.

12 Jel' mogu početi, gospodine predsedavajući?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali želio bih prije toga znati,
14 kako bih mogao planirati, koliko dugo mislite da će Vam trebati? Koliko vremena
15 Vam treba za ispitivanje Vašeg svjedoka?

16 G. PETRUŠIĆ: Završiću sigur... do pauze. Mislim da ću da završim do pauze.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam, uzmite vremena
18 koliko Vam treba i nastavite, molim.

19 G. PETRUŠIĆ: Dobro jutro, časni Sude.

20 Dodatno ispituje g. Petrušić:

21 P: Dobro jutro, gospodine generale. Vi ste tokom prethodna tri dana
22 mnogo toga rekli i ja bih se samo, u ovom dodatnom ispitivanju, vratio još na...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 na neka pitanja, da ih pojasnimo. Govorili ste dosta o zamenjivanju na komandnom
2 mestu, pa ste rekli da u odsutnosti komandanta i načelnika štaba, komandanta na
3 komandnom mestu... komandanta Glavnog štaba na komandnom mestu zamenjuje...
4 zamenjuju njegovi pomoćnici, i to ste nabrojali; pomoćnik komandanta za moral,
5 pravna i verska pitanja, zatim ste pomenuli komandanta za... pomoćnika komandanta
6 za obaveštajno-bezbednosne poslove, pomoćnika komandanta za pozadinu, načelnika
7 sektora za razvoj i finansije, načelnika sektora vazduhoplovstva, i pomoćnika
8 komandanta za organizacijsko-mobilizacijske poslove.

9 Moje pitanje je: kad se... nakon komandanta i načelnika štaba nema nikog
10 od ovih pomenutih starešina, ko će komandanta na komandnom mestu zameniti?

11 O: Ako sam razumjeo /sic/ pitanje, kad nema nijednog pomoćnika, general
12 Miletić.

13 P: A, hteo bi' dalje da raščistim - čini mi se da je Tužilac, kad ste mu
14 odgovarali na to pitanje, rekao da je on tad komandant vojske - moje pitanje je,
15 dakle, kad ga on zamenjuje tu na komandnom mestu, koje ovlasti svaki zamenik
16 komandanta u tom trenutku može da preuzme?

17 O: To su ovlaštenja za organizaciju rada na komandnom mestu, a
18 komandovanje vojskom je i dalje u nadležnosti komandanta, ako je na teritoriji
19 Republike Srpske.

20 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio dokument 395... pardon, dokument je P3923.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dokument će Vam se pojaviti u elektronskoj sudnici, na monitoru. U
2 ovom dokumentu, u njegovoj preambuli stoji da je ova jedinica, jedna četa iz 16.
3 krajiškog motorizov... motorizovanog bataljona, bila angažovana u sastavu
4 Zvorničke brigade. Mi znamo da je to bilo u vremenu od šesnaestog... 16. jula, pa
5 do ovog, 21-og. Recite mi da li je ta jedinica iz 1. krajiškog korpusa bila
6 predpotčinjena Zvorničkoj brigadi.

7 O: Da.

8 P: Da li, i na koji način, je Zvornička brigada izveštavala, o
9 dešavanjima u svojoj zoni, Glavni štab?

10 O: Zvornička brigada je izvještaje slala komandi Drinskog korpusa, a
11 komanda Drinskog korpusa je objedinjeni izvještaj za svoj korpus slala Glavnom
12 štabu.

13 P: Da li, dakle, ova jedinica, na bilo koji način, može samostalno slati
14 i izveštavati sa tog dela la... ratišta, Glavni štab, konkretno puko... gen... tad
15 generala Miletića?

16 O: Ne.

17 P: Da li ono, što je Drinski korpus putem borbenih izveštaja iz zone
18 Zvorničke brigade izvestio Glavni štab, je bilo i saznanje Glavnog štaba i
19 generala Miletića o dešavanjima u Zvorničkoj brigadi?

20 O: Ne. Ne samostal... ne izdvojeno za Zvorničku brigadu, nego za korpus, a
21 to podrazumijeva sve brigade Drinskog korpusa.

22 P: Evo, očigledno se nismo razumeli. Meni je potpuno jasno da su to,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovaj, zbirni izveštaji iz svih brigada. A da li je ono što je Zvornička brigada
2 izvestila Drinski korpus, o dešavanjima u svojoj zoni, je preneto i Glavnom
3 štabu od strane Drinskog korpusa?

4 O: Trebalo bi da uđe u... u... u izveštaj, al' da li je ili nije, ja ne mogu
5 to tvrditi.

6 P: I da skratimo, dakle, Drinski korpus je taj koji je preneo dešavanja
7 u Zvorničkoj brigadi Glavnom štabu?

8 O: Da.

9 G. PETRUŠIĆ: Molio bih dokaz 5D1194. To je u srpskoj verziji strana 19,
10 a u engleskoj strana 11.

11 P: Vidite...

12 G. PETRUŠIĆ: Molim Vas, zadržite za kratko ovu prvu stranu u srpskoj
13 verziji.

14 P: Gospodine generale, da li vidite da je ovo pravilo - "Službena
15 prepiska i kancelarijsko poslovanje u Vojsci Jugoslavije"?

16 O: Da.

17 G. PETRUŠIĆ: Sad nam dajte stranu 19 u srpskoj, i 11 u engleskoj
18 verziji. O, pardon, strana na srpskom je strana 19. Dobra je strana, i u jednoj
19 i u drugoj verziji.

20 P: Gospodine generale, kad ste tokom jučerašnjeg dana odgovarali na
21 pitanja tužioca i govorili o pojmu "SR", Vi ste rekli da se na... u... o tome niste
22 susretali i da to ne postoji u ovom pravilu o kancelarijskom poslovanju. Ja Vas
23 molim, pogledajte ovaj pasus 21... član 21. I u srpskoj verziji možete preneti i

24

25

26

27

28

29

30

1 na drugu stranu, 20. Dobro je.

2 I da li, dakle, Vi u ovoj... u ovom odeljku o potpisu dokumenata, odnosno
3 akata, vidite taj termin - "SR"?

4 O: Pa ja sam juče rekao da to u ovome uputstvu ne...nema takve odrednice,
5 a evo i ovde sad vidimo da ne postoji.

6 G. PETRUŠIĆ: Molio bih dalje dokument P2517.

7 P: Juče je - na strani 28393, u redu 5 - po mojoj proceni, došlo do
8 određene konfuzije. Naime, tužilac Vas je pitao: "Kakvo je mišljenje imao štab o
9 predlogu generala Tolimira, da bombarduje kolonu izbeglica" - izvinite - "da
10 uništi kolone izbeglica sa ciljem da prisili Muslimane na predaju? Je li to dato
11 na osnovu mišljenja štaba - poslednji paragraf?"

12 Vaš odgovor je bio: "A vidim to. Oni nisu imali komentar."

13 Moje pitanje je: kad ste... da li ste Vi bili tog 21. jula u Glavnom
14 štabu?

15 O: Da.

16 P: Da li ste upoznati sa ovim obaveštenjem koje nosi naslov "Stanje u
17 Žepi"?

18 O: Da.

19 P: Da li ste vi, dakle, u štabu, postupili po ovom predlogu koje je...
20 koji upućuje ovde general Tolimir?

21 O: Nismo i nemamo mogućnosti da izvršavamo. To može onaj koji ima
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 efektivnu komandu nad nekom od jedinica koja može dejstvovati.

2 P: A da li bi Vi izvršili ovakav neki... neki predlog? Govorim o ovoj...
3 ovom paragrafu 4, odnosno, prvi paragraf ispod paragrafa 4?

4 O: Ne, ali nije ni uobičajeno da se po prijedlogu dejstvuje. Dejstvo se
5 ispoljava na osnovu naređenja pretpostavljenog. On je mogô da predlaže šta hoće,
6 da bacimo atomsku bombu. Naravno, koju nemamo.

7 P: A da li bi isto tako postupili i sa uništavanjem zbegova muslimanskog
8 stanovništva?

9 O: Pa, nama nikad nije bio takav cilj - civilno stanovništvo.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, prigovor. To pitanje je
11 postavljeno i dobijen je odgovor na to. Radi se o tome da operativci, kao što je
12 rekao, deluju na osnovu ovakvih predloga. I znamo koji je predlog bio, o tome je
13 već govorio, tako da ovde prelazimo teren koji ustvari nije u redu. Nije
14 prikladno obrađivati ovo.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Petrušiću, da li
16 ćemo nastaviti, onda, sa sledećim pitanjem?

17 G. PETRUŠIĆ:

18 P: Da li je uopšte bilo komentara na ovakav tekst, ukoliko dozvolite to
19 pitanje?

20 O: Bilo je smiješno.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, ja vrlo nevoljno tražim
22 ovo, ali imajući u vidu to da kad sam ja svedoka o ovome pitao nije imao
23 komentar na to, ja bih hteo da ostavim mogućnost da na kraju dodatnog
24 ispitivanja o ovome postavim svedoku pitanja. Možda to neće biti potrebno, ali

25

26

27

28

29

30

1 mislim da u ovom kontekstu, ako on meni ne odgovara o tome, a odgovara nekom
2 drugom, da bi meni trebalo da se omogući da ponovo postavim to pitanje.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, videćemo ako se ukaže potreba.
4 Dajte da nastavimo, gospodine Petrušiću. Možda ste čuli, gospodine Obradoviću,
5 čuli ste šta je rekao gospodin McCloskey. Da li imate objašnjenje, da ste na
6 jedan način odgovorili na pitanje gospodina Petrušića, a na drugi način
7 odgovorili na pitanje gospodina McCloskeyog, na isto pitanje?

8 GĐA FAUVEAU: /nedostaje simultani prevod/

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, samo trenutak.
10 Da li ste dobili prevod ili ne? Ja čekam na Vaš odgovor, gospodine
11 Obradoviću.

12 SVJEDOK: Časni Sude, ja sam mislio da vi dajete riječ gospođi Fauveau,
13 pa sam zato ćutao.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne. Ne, ne. Ja sam Vama dao reč i nisam
15 se obratio gospođi Fauveau, i čekao sam da Vi odgovorite. Vi ste na isto pitanje
16 koje su Vam postavili i gospodin McCloskey i gospodin Petrušić, odgovorili
17 drugačije. Zašto je to tako?

18 SVJEDOK: Pa ja ne znam da li je bilo isto pitanje. Komentar na ovo je
19 izlišan, i koje pobude i na koji način... zašto je general Tolimir ovakav
20 prijedlog... a... i... i šalje predlog u sastavu izvještaja o stanju u Žepi. To je sve
21 malo nelogično, jer on je pomoćnik komandanta, a on nižem po rangu, ovaj, šalje
22 nekakav predlog. To je u m... nije vojnički. I uopšte, ovaj... ovaj akt je
23 zbunjujući.

24 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Obradoviću, kada Vas je juče
25 gospodin McCloskey pitao u vezi tog paragrafa, pitanje je glasilo: "Da li je to

26

27

28

29

30

1 štab dovoljno uzeo u obzir, taj poslednji paragraf?"

2 A Vaš odgovor je bio: "Da, vidim. Nismo imali komentar, tj. nemamo
3 komentar."

4 A danas ste rekli: "Mi smo smatrali da je to smešno."

5 Da li je bilo diskusije o tome, ili je to Vaša lična primedba? Međutim,
6 Vi ste rekli "mi", molim vas da to objasnite.

7 SVJEDOK: Časni Sude, ovo je bio moj lični komentar, ali sam pogrešio kad
8 sam rekô "mi", povu... povučen zajedničkom imenicom "Da li ste 'komentarisali?'".
9 Ali ovaj dokumenat nije obavezujući za nas u štabu. On u prve tri, čet... tri
10 tačke daje o stanju, pa u četvrtoj mišljenje govori u množini. Da li još
11 nekoga? A vjerovatno - dok kaže: "mišljenja smo", 'nači još nečije mišljenje
12 saopštava. Pa kaže: "Najpogodnije bi bilo...", to i to, i na kraju u ovome pasusu
13 opet daje mišljenja, nečije grupno mišljenje. A postupati na ovaj prijedlog može
14 samo onaj ko ima pravo odlučivanja i komandovanja. Zato je to neobično.

15 G. PETRUŠIĆ: Pa namera je, gospodine predesedavajući, upravo i bila ta
16 da raščistimo tu nejasnoću i zabunu koju je izazvao jučerašnji njegov odgovor, a
17 pre bih rekao i pitanje od strane /nečujno/ ...ravno i... i mislim da imate prevod.
18 Da.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što nastavite - gospodo
20 Fauveau, da li Vi želite nešto da dodate?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ne, časni Sude, osim činjenice da
2 poslednje reči da koje je moj kolega izgovorio nisu zabeležene, i smatramo da
3 odgovor koji je dat juče nije bio jasno preveden i mi želimo da se ovo razjasni.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala za to objašnjenje. Gospodine
5 Petrušiću, izvolite, nastavite.

6 P: Gospodine generale, danas Vam je tužilac predočio jedan presretnuti
7 razgovor, a pre toga Vas je podsetio na... na presretnuti razgovor koji ste Vi
8 objašnjavali meni tokom sedamnestog... 17. ovog meseca, i na strani 28294, radilo
9 se o dokazu 1285... D1281, gde ste Vi komentarisali jedan razgovor generala
10 Miletića i generala Nikolaja - strana je u transkriptu bila 28294 - i dakle, gde
11 ste komentarisali taj razgovor i rekli da general Miletić nije mogao da odlučuje
12 o tim zahtevima UNPROFOR-a. Je l' se sećate toga?

13 O: Da.

14 G. PETRUŠIĆ: Ja bih sad molio dokaz P191.

15 P: Mislim da je i ovde došlo do određene zabune. Na strani 28399, bilo
16 je pitanje, u redu 13: "Vidite li gde... vidite li deo gde se pominje Morillon,
17 zar ne?"

18 Vaš odgovor je bio: "Da, ali tu stoji: 'Prosledite UNPROFOR-u zahtev za
19 upućivanje jednog oficira ranga pukovnika iz sektora Sarajeva.'"

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I onda, u sledećem paragrafu, kaže se: "Napomenite im, UNPROFOR-u, da ne
2 želimo da upućuju generale, s obzirom da imamo saznanja da žele zloupotребiti
3 njegovo prisustvo, po sličnom scenariju kao što su zloupotребili prisustvo
4 generala Morillona u Srebrenici."

5 Tu se završava Vaš odgovor, pa onda nastavljate: "Dakle... dakle, nalaze
6 se ovde... sprečiti da bismo trebali tražiti da to ne bude general, već pre neko
7 ranga pukovnika."

8 Sledeće pitanje tužioca je bilo: "Slažem se. Da li ste to uradili ili,
9 da li ste znali nekog iz Glavnog štaba ko je to uradio?"

10 Vaš odgovor je bio: "Ja nisam pisao zahteve UNPROFOR-u, to je bio
11 pukovnik Miloš Đurđić, koji je bio odgovoran sa kontaktima sa UNPROFOR-om."

12 Pitanje tužioca je bilo: "Pa ovo, onda bi general Miletić radio sa
13 Đurđićem na tome?"

14 Vaš odgovor je bio: "Da."

15 Da li se sećate da ste izjavili ul... odnosno povlačim to pitanje. Moje
16 pitanje je, posle ovog citata, na koje ste poslove mislili kada kažete: "Ja
17 nisam pisao zahteve UNPROFOR-u. To je bio pukovnik Miloš Đurđić."?

18 O: Časni Sude, mislio s-

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor. Ne spominje se nikakav posao.
20 Kontekst tog pitanja je bio jasan, odnosilo se na generala ili na pukovnika koji
21 dolazi. Ne znam o kom poslu govori, ali mislim da treba da ostane u kontekstu
22 pitanja.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li se radi o prevodu, gospodine

24

25

26

27

28

29

30

1 Petrušiću, ili o usmenom prevodu, ili imate neki komentar u odnosu na prigovor
2 koji je upravo naveo gospodin McCloskey?

3 G. PETRUŠIĆ: Ja nemam komentar, ali sam se pozvao na odgovor koji je...
4 pitanja i odgovor koji je dao... koji je svedok dao na strani 28399, i mislim da
5 je naveden na krivi trag tokom tog ispitivanja. On govori o pukovniku Đurđiću u
6 jednom sasvim drugom kontekstu, i njegovim poslovima, a tužilac to povezuje sa
7 generalom Miletićem i odlukama -

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, samo trenutak. Stanite.
9 Ima određenih granica. Vi, onog trenutka kada pređete te granice, ne bi trebalo
10 da se obraćate Veću tako da svedok može da Vas čuje.

11 Gospodine McCloskey, izvolite.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa da. Gospodine predsedniče, ovo je
13 otprilike treći put da je došlo do takvog komentara, da postoji zabuna, i sada
14 se to mene lično tiče. Tako da molim da se sa tim prestane i da se ne utiče na
15 ovog svedoka. Mislim da on radi što najbolje može.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dajte da nastavimo, dajte da
17 nastavimo. Šta čekamo?

18 G. PETRUŠIĆ:

19 P: Moje pitanje je: na koje ste poslove, ge...generale, mislili kada ste
20 pomenuli pukovnika Đurđića?

21 O: Ja sam rekao da pukovnik Đurđić radi na poslovima prijema faks-
22 zahtjeva za prolaske konvoja, i piše akta odobrenja ili zabrane, na osnovu
23 odluka komandanta Glavnog štaba, generala Mladića. A te akte, kao obaveštenja,
24
25
26
27
28
29
30

1 potpisuje general Miletić, jer pukovnik Đurđić nema ovlaštenja na pot... za potpis
2 ak... akata.

3 P: Molim Vas pogledajte, ovaj akt je naslovljen generalu Gveri ili
4 generalu Miletiću.

5 O: Da.

6 P: U vojnoj hijerarhiji i u subordinaciji u Glavnom štabu, u odsutnosti
7 komandanta i načelnika štaba, koji od ove dvojice generala bi postupio po ovom
8 aktu?

9 O: General Gvero.

10 G. PETRUŠIĆ: Molio bih dokument 699... pardon, P699.

11 P: Gospodine generale, da li Vam je poznat ovaj... ovo uputstvo koje se
12 nalazi na monitoru?

13 O: Da.

14 P: Da li ste vi, u Glavnom štabu, radili po ovom uputstvu?

15 O: Da.

16 G. PETRUŠIĆ: Ja bih Vas molio da u srpskoj verziji stavimo stranu 58, a
17 u engleskoj verziji je to strana 56.

18 P: Gospodine generale, da li su Vam poznat... da li Vam je poznat proces
19 donošenja odluke?

20 O: Da.

21 P: Možete nam reći koji su to prisutni metodi, da li postoje određeni
22 metodi?

23 O: Potpun metod, skraćen metod i metod bez konsultacije organa komande.

24 P: Možete li nam, ukratko reći, šta podrazumeva taj "potpun metod"?

25

26

27

28

29

30

1 O: Potpuni metod se primenjuje onda kad se ima dovoljno vremena i proces
2 donošenja odluke ide po ovome uputstvu i po potpunom metodu, gdje komandant sa
3 užim delom komande procenj... prvo upoznaje se sa zadatkom, vrši kratku procjenu,
4 donosni /sic/ osnovnu zamisao, i onda se ta osnovna zamisao prenosi na organe
5 komande koji na osnovu te osnovne zamisli vrše procjenu faktora oružane borbe iz
6 svoje nadležnosti i pripremaju prijedloge komandantu.

7 P: Da li Vam je poznato u kom od tih metoda je doneta direktiva broj 7?

8 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Prigovor, časni Sude, zato što nije
9 postavljen temelj za ovo pitanje, zato što svedok nije prisutan kada je
10 sačinjena direktiva 7. A drugo, nema dokaza da je direktiva 7 proizvedena u
11 Glavnom štabu.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, prisustvo ne isključuje nužno
13 mogućnost da se zna ono što se dešavalo. Tako da, dajte da nastavimo. Naravno,
14 ako svedok nije u mogućnosti da odgovori, on će nam reći.

15 Gospodine Obradoviću, izvolite. Možete li da odgovorite na pitanje?

16 SVJEDOK: Časni Sude, ja nisam bio prisutan n...ni u izradi direktive broj
17 7, ni direktive 7/1.

18 G. PETRUŠIĆ:

19 P: Rekli ste, tokom jučerašnjeg dana, da ste imali priliku videti
20 direktivu 7?

21 O: Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Rekli ste, takođe, tokom jučerašnjeg svedočenja, da znate o
2 referisanju borbene gotovosti Glavnog štaba, negde iz januara 1995. godine?

3 O: Da. Ta analiza borbene gotovosti je izvršena 28. i 29. januara 1995.

4 P: Iz onoga što Vi znate o analizama borbene gotovosti, da li se u tim
5 analizama borbene gotovosti raspravlja o... o... n... budućim zadacima Vojske
6 Republike Srpske?

7 O: Iz svake analize se izvrše... izvode zaključci i smjernice za dalje
8 postupanje.

9 P: Da li na toj analizi borbene gotovosti, zadatke Vojske Republike
10 Srpske izlaže komandant vojske, odnosno, vrhovni komandant vojske?

11 O: Na tim analizama su prisutni i vrhovni... članovi Vrhovne komande,
12 politički organi i Glavni štab Vojske Republike Srpske.

13 P: Da li, na tim analizama, su prisutni i komandanti korpusa?

14 O: Da, i komandant ViPVO i centra vojnih škola.

15 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio dokument 5D1394. Ovo je nepreveden dokument,
16 gospodine predsedavajući, jedan-jedini je nepreveden, pa molim za izvinjenje, i
17 Sudskog veća i ostalih. Zadržimo se na 1. strani, gde imamo jedan nejasan pečat
18 sa datumom 28.01.1995., a u naslovu ćirilničnim pismom ispisano: "Komanda
19 Drinskog korpusa", ispod toga, na sredini "analiza", ispod "borbene gotovosti
20 Drinskog korpusa po elementima borbene gotovosti za 1994. godinu".

21 Sad bih Vas zamolio da stavite stranu 19, to je predzadnja strana.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.
2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da li se govori o borbenoj gotovosti za
3 1995. ili za 1994.? Još uvek to nije jasno.
4 G. PETRUŠIĆ: Na 1. strani ove analize, stoji: "Analiza borbene gotovosti
5 Drinskog korpusa po elementima borbene gotovosti za 1994. godinu."
6 Ispod stoji datum, januar 1995. godine. Januar 1995.
7 Sledeća strana u e-court-u, spustite donji deo strane, da vidimo donji
8 deo. E, dobro.
9 P: Vidite, gospodine generale, ovaj nadnaslov: "Osnovni zadaci u 1995.
10 godini"?
11 O: Da.
12 P: Da li se to odnosi na zadatke Drinskog korpusa?
13 O: Da.
14 P: Iznad toga videćete naslov: "Zaključak o borbenoj gotovosti DK za
15 1994. godinu", a nakon... ispod stoje zadaci u 1995. godini.
16 Molim Vas, pročitajte ovaj zadatak, pod brojem 4.
17 O: "Komanda korpusa da iznađe rešenje za potpuno zatvaranje enklava
18 Srebrenica i Žepa, a komande brigada da planiraju popravljjanje svojih taktičkih
19 položaja i realizov... realizovati ih ako dođe do prekida primirja."
20 G. PETRUŠIĆ: Pređimo na sledeću stranu.
21 P: Vidite ovaj krupniji naslov koj... gde kaže: "Na nivou Glavnog štaba i
22 Vrhovne komande rešiti sledeće:..."?
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da.

2 P: Molim Vas pročitajte pod "1"?

3 O: "Da se iznađu rešenja za eliminisanje enklava. Mi rešenje vidimo na
4 dva načina: ili vojničkim porazom neprijateljskim /sic/ snaga u enklavama, ili
5 političko-diplomatskim putem."

6 P: Da li sve komande korpusa održavaju svoje analize, pre analize
7 Glavnog štaba?

8 O: U principu, postupak je sledeći: komand... komande brigada, pukova, i
9 samostalnih bataljona i diviziona, vrše krajem tekuće godine analizu borbene go...
10 borbene gotovosti za tu godinu, i to je osnova. Te izvještaje rade u dva
11 primjerka. Jedan dostavljaju komandama korpusa, i onda se u komandi korpusa vrši
12 priprema analize borbene gotovosti za nivo korpusa. Po završenim analizama u
13 korpusima, onda se organizuje... organizuje analiza borbene gotovosti za proteklu
14 godinu, za kompletnu vojsku, u prisustvu političkog i vojnog rukovodstva.

15 P: Kad kažete "političkog", da li pod tim podrazumevate i vrhovnog
16 komandanta, dr. Karadžića?

17 O: Da, obavezno.

18 P: Na toj analizi su prisutni i komandanti korpusa?

19 O: Da, rekao sam, svi komandanti korpusa, komandant ViPVO, i komandant
20 centra vojnih škola.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li komandanti korpusa izlažu na analizama, vrhovnom komandantu i
2 Glavnom štabu, odnosno Komandi glavnog štaba, o onom šta se dešava u njihovim
3 zonama i koji su njihovi zadaci?

4 O: Ta analiza se vrši na osnovu plana koji napravi u...uprava za
5 operativno-nastavne poslove Glavnog štaba, daju se određena vremena komandantima
6 korpusa i drugim organima Glavnog štaba, da iznesu najbitnije stvari iz -

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Obradoviću, imamo problem sa
8 Vašim svedočenjem i prevodiocima. Prevodioci Vas mole da ponovo počnete sa Vašim
9 odgovorom. Počeli ste: "Analiza je napravljena po planovima...". Možete li posle
10 toga da nastavite i da to radite polako, što sporije možete?

11 SVJEDOK: Časni Sude, izvinjavam se prevodiocima.

12 Analiza borbene gotovosti za proteklu godinu, na nivou Vojske Republike
13 Srpske, vrši se po planu koji pravi uprava za operativno-nastavne poslove. Tim
14 planom dato je vrijeme za komandanta Glavnog štaba za uvodnu riječ, a potom, po
15 odgovarajućem redosledu, komandanti korpusa, komandant vazduhoplovstva i
16 protivvazdušne odbrane, i komandant centra vojnih škola i organi komande Glavnog
17 štaba iznose najbitnije elemente borbene gotovosti svoje jedinice i zaključke.

18 G. PETRUŠIĆ:

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li komandant Drinskog korpusa iznosi zadatke pred... dakle, na toj
2 analizi gla...a... Vrhovne komande, odnosno na analizi borbene gotovosti, da li,
3 dakle, komandant Drinskog korpusa iznosi zadatke koje je usvojio na analizi
4 svoje borbene gotovosti u svom korpusu, dakle Drinskom? Samo momenat.

5 O: Da, kao i svi ostali komandanti i komandant Drinskog korpusa nema
6 razloga da to ne radi isto, kao i drugi.

7 P: Da li, dakle, komandanti korpusa ponajbolje znaju procenu svojih
8 snaga i mogućnosti koje oni mogu ostvariti tokom narednog perioda?

9 O: Da. Analiza se radi na osnovu procjene protivnika... protivničkih
10 snaga, sopstvenih snaga, prostora i vremena.

11 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, ja bi' se ukratko sad vratio na
12 još jedan dokument. Neće to dugo potrajati, pa ne znam da li da idemo na pauzu
13 ili... A vratio bi' se na direktivu.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zavisi koliko Vam vremena treba. Ne
15 radi se o tome šta hoćete da pokrijete, već koliko Vam treba vremena? Ako ćete
16 završiti za pet minuta, možemo nakon toga da imamo pauzu. Ako Vam treba više od
17 pet minuta, onda predlažem da sada idemo na pauzu, a da nastavite kasnije. Ali
18 uzmite koliko Vam vremena treba, ja Vas ne ograničavam.

19 G. PETRUŠIĆ: Hvala Vam, ipak bi' onda sad uzô pauzu.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda ćemo to uraditi. Sada
21 idemo na pauzu od 25 minuta.

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

23 ... Početak pauze u 10.29h

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Sjednica nastavljena u 10.58h

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušić, izvolite.

4 G. PETRUŠIĆ: Hvala, gospodine predsjedavajući. Ja bih molio da se stavi

5 na... na elektronsku sudnicu dokument P5.

6 P: Gospodine generale, govorili ste o - dok taj dokument dolazi, to je

7 direktiva 7 - govorili ste o potpunom metodu rada komândi i da li... da li

8 donošenje odluke u takvom metodu podrazumeva timski rad?

9 O: Da.

10 P: Vi ste imali... dakle, samo da budem jasniji - to je, dakle, potpuni

11 metod timskog rada; je l' tako?

12 O: Radi se po timovima, da.

13 G. PETRUŠIĆ: Kad... Molim Vas u engleskoj verziji, možete staviti samo

14 drugu stranu. Odnosno, u engleskoj, u engleskoj.

15 P: Vi ste, gospodine generale, imali priliku videti ovu direktivu,

16 upoznati se s njom, a iz pravila po kojima ste postupali - a to su pravila,

17 uputstva... o... uputstvo o radu komandi i štabova - možete li nam reći, da li se

18 ova direktiva sastoji od više elemenata?

19 O: Da.

20 P: Da li... možete li nam reći ko formuliše - ne morate pojedinačno -

21 načelno, ko formuliše te elemente direktive?

22 O: Organi komande, svaki iz svog resora ili djelokruga poslova.

23 P: U tako formulisanim...

24 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Petrušiću. Kada

25 je svjedok upitan o metodi, on je odgovorio da nije bio prisutan tada. Prema

26

27

28

29

30

1 tome, da li svjedok sada nagađa. Možete li to s njim razjasniti, molim Vas?

2 G. PETRUŠIĆ:

3 P: Gospodine generale, čuli ste primedbu sudije Kwona, pa samo da... da
4 razjasnimo to pitanje. Kad govorite o metodi, da li mislite... možete li nam reći
5 na šta mislite?

6 O: Ja sam Vas razumio da ste me pitali, uopšteno o metodama, a ne o... na...
7 metodu izrade konkretne direktive. Posle ste me pitali o sadržaju, ja sam rekao
8 šta... da sadrži više elemenata.

9 P: Da li je metod izrade direktive... da li je... da li je potpuni metod
10 izrade direktive identičan za svaku direktivu?

11 O: Pošto su direktive dokumenti najviših komandi, onda se one pišu u
12 situacijama i u dovoljno vremena.

13 P: Mislim da možemo ići dalje. Dalje ste rekli da organi komande, svako
14 iz svoga resora, formuliše delove zapovesti. Možete nam reći, imajući u vidu ovo
15 uputstvo o radu komandi i štabova, ko oformljuje taj akt koji se zove direktiva?

16 O: On se oformljuje kroz iznošenje prijedloga komandantu i verifikovanih
17 predloga od strane komandanta.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Može... da li je to, praktično tehnička obrada već formulisanih delova
2 direktive?

3 O: N...na osnovu gotovih elemenata dobijenih od organa komande koje je
4 komandant odobrio, onda to operativni organi objedinjavaju u jednu cjelinu, u
5 jedan cjelovit dokument.

6 P: Prema Vašem saznanju, u 1995. godini, ko je bio na čelu tog
7 operativnog organa koji je radio na objedinjavanju tog celovitog dokumenta?

8 O: Načelnik uprave za operativno-nastavne poslove, general Miletić.

9 P: I da li je...

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas usporite, preklapate se.
11 Hvala Vam.

12 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Samo jedna kvalifikacija. Da li se ovo
13 odnosi na dokumente općenito ili na određeni dokument jer je pitanje koje je
14 postavio moj uvaženi kolega Petrušić tko izrađuje konačni nacrt?

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas, gospodine Petrušiću,
16 razjasnite to sa svjedokom.

17 G. PETRUŠIĆ: Moje pitanje je bilo - moguće da je prevod... Moje pitanje je
18 bilo oko organizacije i tehničke obrade direktive, načelno.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Vi ste to već odgovorili, samo...

2 O: Uprava za operativno-nastavne poslove, odnosno operativni organ,
3 objedinjuje gotove elemente, koje su izradili ostali organi komande, u
4 jedinstven dokument koji se zove direktiva.

5 P: Takođe ste rekli da je - samo da potvrdimo - načelnik uprave za
6 operativno-nastavne poslove u 1995. godini bio...

7 O: General Miletić.

8 P: ... general Miletić. Vi ste imali priliku, i u toj 1995. godini, da
9 vidite tu direktivu, i da li je ono što ste Vi videli i u čemu odstupalo od onog
10 metoda o kome ste nam danas govorili?

11 O: Iz dokumenta ja ne mogu vidjeti metod. Dokumentat je cjelovit.

12 P: /nečujno/...nam reći da li je General Miletić bio član Vrhovne komande?

13 O: Ne.

14 G. PETRUŠIĆ: Samo jedan momenat, gospodine predsjedavajući.
15 Gospodine predsjedavajući, ovim bi ispitivanje Odbrane generala
16 Miletić...a... generala Obradovića bilo završeno.

17 Gospodine generale, ja Vam se zahvaljujem.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam, gospodine Petrušiću.
19 Gospodine Krgoviću, izvolite.

20 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, molim za dozvolu Veća da ovom svedoku postavim
21 samo jedno pitanje, a koje je bilo vezano direktno za mog klijenta - i
22 postavljeno u *redirectu* od strane mog uvaženog kolege Petrušića- a tiče se uloge
23 generala Gvere oko eventualnih aktivnosti vezano za ovaj dokument od 25. jula.
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moliću pitanje?

2 G. KRGOVIĆ: Da, časni Sude, ja sam hteo da pitam gospodina generala da
3 li on ima bilo kakva saznanja da je moj... da je general Gvero radio bilo šta po
4 ovom dokumentu, koji je primljen i naslovljen na njega i na generala Miletića? I
5 to je sve.

6 [Sudije vijećaju]

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li prigovora od strane
8 Tužiteljstva?

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Nema.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I nema prigovora od strane gospodine
11 Petrušića. U redu, izvolite. Želimo da se ovo ne shvati kao presedan. Drugim
12 riječima, mi ne kažemo sada da bilo tko može ustati i postavljat pitanja kad god
13 hoće. Izvolite, gospodine Krgović.

14 Unakrsno ispituje g. Krgović:

15 P: Gospodine Obradoviću, samo sačekajte moje pitanje. Vezano za ovaj
16 dokument, koji je upućen na ruke generala Miletića i generala Gvere, da li imate
17 bilo kakva saznanja da je general Gvero preduzeo bilo poš... šta po tom aktu?

18 G. KRGOVIĆ: Dokument P191.

19 SVJEDOK: Nadam se, pošto nema na ekranu, da je to akt na kome piše: "Na
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ličnost generala Gvera ili generala Miletića"?

2 O: Da, da.

3 P: Da. Ja nisam govorio i pitanje nije bilo vezano za saznanje da li je
4 neko postupio i ko je postupio. Ne...

5 P: Vi ste odgovorili hipotetički, s...

6 O: O... n... i pitanje je tako bilo, je ne znam, nisam uopšte se izjasnio i
7 rekao ko je postupio po tom aktu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. To je kraj toga. Izvolite,
9 gospodine McCloskey.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, tu postoji nešto rukopisom
11 u desnom uglu, gdje stoji da je dokument primljen. Može li nam general reći -
12 dakle potvrđen prijem - da li prepoznaje rukopis?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svjedoče, prepoznajete li rukopis u
14 gornjem desnom uglu ovog dokumenta?

15 SVJEDOK: Časni Sude, ne prepoznajem. Ovde je upisano vrijeme 05 i 30, i
16 napisano je štampanim slovima. N... n... ne mogu odrediti čiji je rukopis. I nema
17 parafa, nije potpis. Samo ka... "Potvrđen prijem", tako stoji.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala Vam. Time je zaključeno
19 Vaše svjedočenje, ukoliko moje kolege nemaju pitanja.

20 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Jedno brzo pitanje.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, suče Kwon.

22 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Mislim da negdje stoji u spisu, ali

23

24

25

26

27

28

29

30

1 možete li nam reći točnu titulu generala Miletića u julu 1995., molim Vas?

2 SVJEDOK: Časni Sude, general mi... Miletić je bio na dužnosti načelnika
3 uprave za operativno-nastavne poslove glavnog... u štabu Glavnog štaba Vojske
4 Republike Srpske.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala Vam.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale, nemamo za Vas više pitanja.
7 Vaše svjedočenje je ovime zaključeno. U ime Raspravnog vijeća i mojih kolega,
8 želim Vam zahvaliti što ste prihvatili doći i svjedočiti ovdje tijekom nekoliko
9 dana. I u ime svih, želim Vam i sretan put kući.

10 SVJEDOK: Hvala, časni Sude. I koristim priliku, ako mi dozvolite, da se
11 izvinem prevodiocima, ako sam svojom brzinom i brzopletošću njima otežao rad.

12 SUDIJA AGIUS: /nedostaje simultani prevod/
13
14
15
16
17

18 G. McCLOSKEY: /nedostaje simultani prevod/
19

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, svi ovi dokumenti su usvojeni u
21 spis, osim onog kojeg sam upravo spomenuo jer će ostati označen za
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 identifikaciju dok ne bude preveden.

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, bio je problem s prijevodom,
3 ali mislim da je sada riješen.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ako još uvijek postoji problem,
5 molim Vas recite mi.

6 OPTUŽENI MILETIĆ: Gospodine predsedav... predsedavajući, upravo kad je
7 gospođica Fauveau se digla, nama je počeo prevod, do sad nije bio. Sad imamo
8 prevod.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

10 Tužiteljstvo nema. Ima li neko još od Odbrane koji dokument za ponuditi
11 u spis? A Vi, gospodine McCloskey, Vi ste okolo podijelili novi popis koji
12 sadrži šest dokumenata.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, časni Sude, i ja sam razumio iz
14 razgovora sa gospođom Fauveau da ona nema ništa protiv ova posljednja tri
15 presretnuta razgovora, pa nudim i njih - djelomično i zato što nema prigovora -
16 i također, kao što vidite, nudim u spis i direktivu broj 6. I samo sam želio
17 istaknuti, kao što sam spomenuo u svom ispitivanju, da se spominjala ta
18 direktiva 6 u direktivi 7, a propustio sam to putem svjedoka iznijeti.

19 Ali ako pogledamo direktivu 6 - a to 65ter 3919 - i ako onda pogledamo
20 direktivu 7 - to 65ter broj 5, stranica 14 na engleskom, odlomak 6.1 - pod
21 "Moralna i psihološka podrška", onda, odmah ispod toga stoji onaj dio s kojim

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ste upoznati, a to je ograničavanje ili smanjenje logističke potpore i
2 humanitarne pomoći. A ispod toga odmah piše da: "U provođenju drugih načina
3 podrške za borbena dejstva sve mjere treba preduzeti po direktivi broj 6."

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li prigovora? Nema. Dakle, svi se
5 dokumenti usvajaju, a ovaj zadnji još uvijek nije preveden. To je 3924 po 65ter,
6 pa će on biti samo označen za identifikaciju dok ne stigne prijevod. Je li
7 sljedeći svjedok spreman?

8 Gospođo Fauveau, izvolite.

9 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Vjerujemo da je svjedok tu. Mislim da bi
10 zbog opreza možda bilo dobro upozoriti svjedoka o njegovim pravima, po pravilu
11 90 (e).

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

13 [Svjedok je ušao u sudnicu]

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Simiću.

15 SVJEDOK: *Good morning.*

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro došli na ovaj Sud. Prije nego što
17 počnete sa svjedočenjem kao svjedok Odbrane za generala Miletića, potrebno je da
18 date svečanu izjavu u kojoj ćete reći da ćete za vrijeme svog svjedočenja
19 govoriti cijelu istinu. Poslužiteljica Vam je sada dodala tekst, te molim Vas
20 pročitajte to naglas i to će biti Vaša svečana izjava pred nama.

21 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
22 ništa osim istine.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: NOVICA SIMIĆ

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Izvolite sjesti.

3 SVJEDOK: Hvala.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Razumijete li engleski?

5 SVJEDOK: Koristiću se srpskim.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali do koje mjere razumijete

7 engleski?

8 SVJEDOK: Malo.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali nešto razumijete, nešto znate

10 engleskog?

11 SVJEDOK: Površno, vrlo površno.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala. Prije nego što počnete

13 svjedočiti moram skrenuti Vašu pozornost na jednu odredbu naših pravila, a to je

14 sljedeće: Vama će se postavljati veliki broj pitanja. Pitanja će postavljati i

15 Odbrana generala Miletića, a i drugi. A to uključuje i Tužiteljstvo. Postoji

16 mogućnost - ja ne kažem da će se to dogoditi - ali postoji mogućnost da će Vam

17 biti postavljena neka pitanja na koja, ako date istinit odgovor, bi se moglo

18 dogoditi da se sami inkriminirate i da budete izloženi kaznenom postupku protiv

19 Vas.

20 Kao što sam rekao, ja nisam siguran da će se to dogoditi, ali ako bi se

21 to dogodilo, naša pravila Vam daju izvjesnu zaštitu od toga. U takvom slučaju,

22 ako smatrate da biste se inkriminirali odgovarajući na neko pitanje, možete od

23 nas zatražiti da ne odgovorite na to pitanje. To je jedno ograničeno pravo, ono

24

25

26

27

28

29

30

1 nije apsolutno, i mi možemo, nakon što se uzme u obzir, Vama dopustiti da ne
2 odgovorite na pitanje. No isto tako imamo pravo prisiliti Vas da odgovorite na
3 to pitanje. Ukoliko Vas mi prisilimo da odgovorite na to pitanje, postoji
4 daljnja zaštita koju Vam nude naša pravila, a ta zaštita se sastoji u sljedećem:
5 ako istinito odgovorite na takva pitanja jer ste prisiljeni na njih odgovoriti,
6 što god kažete, a što bi Vas moglo inkriminirati se ne može koristiti protiv Vas
7 u bilo kojem kaznenom postupku protiv Vas, ovdje ili negdje drugdje. Jeste li
8 shvatili ono što sam upravo rekao?

9 SVJEDOK: Jesam.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, dakle, dovoljno sam bio jasan.

11 SVJEDOK: Jeste, časni Sude.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Tko će ispitivati? Da,
13 gospođu Fauveau? Dakle, gospođa Fauveau, koja zastupa generala Miletića, će prva
14 početi. Izvolite, gospođu Fauveau.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

16 Ispituje gđa Fauveau:

17 [Braniteljica ispituje putem prevodioca]

18 P: Generale, možete li nam reći Vaše ime i prezime, molim.

19 O: Novica Simić.

20 P: Možete li nam reći nešto o svom obrazovanju i o Vašim diplomama?

21 O: Časni Sude, završio sam osmogodišnju školu i gimnaziju u Sarajevu, a
22 potom četvorogodišnju akademiju u Beogradu i Banja Luci. Dvogodišnju školu,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Komandno-štabnu akademiju u Beogradu, i Školu nacionalne odbrane u trajanju od
2 jedne godine u Beogradu.

3 P: Prije nego što nastavim, zamolila bih Vas da malo usporite jer bi
4 inače prevoditelji mogli imati problema.

5 O: Hvala.

6 P: Koje su bile Vaše funkcije prije rata u Bosni i Hercegovini?

7 O: Prije rata sam bio na dužnostima komandira voda, komandira čete,
8 zamenika komandanta bataljona, komandant bataljona, referent u operativnom
9 organu brigade, pomoćnik načelnika štaba za operativno-nastavne poslove u
10 brigadi i načelnik štaba brigade.

11 P: Kada ste pristupili armiji Republike Srpske?

12 O: Armiji Republike Srpske, odnosno Vojsci Republike Srpske, pristupio
13 sam 12. maja 1992. godine.

14 P: I koje su bile vaše funkcije u vrijeme kad ste pristupili vojsci?

15 O: Kad sam pristupio u Vojsku Republike Srpske bio sam i dalje na
16 dužnosti načelnika štaba u oklopnoj brigadi.

17 P: /nedostaje simultani prevod/

18 SVJEDOK: Nema prevod.

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

20 P: Možete li nam reći koje su bile Vaše funkcije u Vojsci Republike
21 Srpske, od 12. maja 1992. pa sve do kraja rata?

22 O: Osim dužnosti načelnika štaba brigade, bio sam i komandant brigade,
23 bio sam komandant taktičke grupe koja je imala više brigada i bio sam komandant
24 Istočno-bosanskog korpusa. A poslije rata sam bio na funkciji komandanta
25 Istočno-bosanskog korpusa, odnosno poslije preimenovan u 3. korpus, bio sam

26

27

28

29

30

1 zamenik načelnika Generalštaba i bio sam načelnik Generalštaba Vojske Republike
2 Srpske. Penzionisan sam hiljadu devetst... 2002. godine, u činu general-pukovnika.

3 P: Rekli ste da ste bili zapovjednik Istočno-bosanskog korpusa. Je li to
4 bila Vaša funkcija 1995. godine?

5 O: Jeste.

6 P: A ko Vam je bio nadređeni kada ste bili zapovjednik Istočno-bosanskog
7 korpusa?

8 O: Moj pretpostavljeni je bio komandant Glavnog štaba Vojske Republike
9 Srpske, general Mladić.

10 P: A tko je u to vrijeme bio načelnik štaba Glavnog štaba Vojske
11 Republike Srpske?

12 O: Načelnik štaba je bio general Milovanović.

13 P: I u kojem vremenskom razdoblju je general Milovanović bio na toj
14 funkciji načelnika Glavnog štaba?

15 O: Bio je čitav period... bio je čitav period rata.

16 P: Poznajete li generala Miletića?

17 O: Poznajem.

18 P: Od kada poznajete generala Miletića?

19 O: Mislim od 1993., kad je postavljen za načelnika u operativno-nastavni
20 organ.

21 P: Znete li koja je bila funkcija ili funkcije generala Miletića, 1995.
22 godine?

23 O: Bio je načelnik uprave za opet... operativno-nastavne poslove.

24 P: Možete li nam reći kada ste imenovani komandantom Istočno-bosanskog
25 korpusa?

26

27

28

29

30

1 O: Meni je naređeno da idem preuzeti 30. augusta 1992. godine. Mislim da
2 je naredba došla 1. ili 2. septembra 1992. godine.

3 P: Da li je Istočno-bosanski korpus pre Vas imao još nekog komandanta?

4 O: Prije mene je bio pukovnik Ilić.

5 P: Zna li zašto ste Vi zamenili pukovnika Ilića na ovom mestu?

6 O: Pa ne znam, to bi trebalo da neko kaže iz Glavnog štaba, ali
7 vjerovatno nisu bili zadovoljni.

8 P: I da li znate gde je postavljen general Ilić kada ste Vi postali
9 komandant korpusa?

10 O: Pa, on je bio upravo na ovoj funkciji na koju je poslije došao
11 general Miletić. Bio je načelnik uprave za operativno-nastavne poslove.

12 P: Rekli ste da možda Glavni štab nije bio zadovoljan generalom Ilićem i
13 da je on možda otišao i preuzeo druge dužnosti kao načelnik obuke. Da li je on
14 na tim novim dužnostima zauzimao viši ili niži čin od onoga koga je imao pre
15 toga.

16 O: U vojsci se to kaže "formacijski čin", a koji je, ovaj, formacijski
17 čin komandanta korpusa bio je veći od formacijskog čina načelnika uprave za
18 operativno-nastavne poslove. Znači, pukovnik Ilić je otišao na mjesto nižeg, po
19 rangju na kome je bio.

20 P: Rekli ste da je 1995. Vaš neposredni nadređeni bio komandant Ratko
21 Mladić. Možete li da nam kažete ko je imao ovlašćenja da Vama izdaje naređenja
22 1995. godine?

23 O: Čitavo vrijeme rata naređenja mi je izdavao general Mladić, komandant
24 Glavnog štaba, a u njegovoj odsutnosti njegov zamjenik, 'nači, načelnik štaba,

25

26

27

28

29

30

1 general Milovanović.

2 P: Da li su i civilne vlasti, takođe, imale ova ovlašćenja?

3 O: Nisu.

4 P: Želim da Vam pokažem dokument 5D1003. Rekli ste da civilne vlasti
5 nisu imale ovlašćenja da Vam izdaju naređenja. Da li je bilo situacija kada se
6 to ipak moglo desiti?

7 O: Ovo je jedan akt koji upozorava da se nije poštovala hijerarhijska
8 struktura u vojsci, gdje se sva naređenja ili svi zahtjevi prema korpusima, kao
9 jedinicama potčinjenim Glavnom štabu, trebali su da idu preko Glavnog štaba.
10 Znači, vrhovni komandant, ako je želio, i ministar odbrane, trebali su da to
11 ostvare preko komandanta Glavnog štaba. Ovdje upozoravaju da je to, ovaj, nije
12 redosled i, ovaj, da... da se ubuduće tako ne radi. Bilo je pokušaja i na nižim
13 nivoima civilne vlasti, takođe, da ostvare određeni uticaj i na komande korpusa,
14 a i na komande brigade, međutim, mi smo se tome suprotstavljali.

15 P: Kad kažete da ste se "tome opirali", da li govorite o svom korpusu,
16 Istočno-bosanskom korpusu, ili govorite o čitavoj vojsci?

17 O: Pa, v...vjerovatno je to bio slučaj i sa ostalim jer sam s...slušao na
18 referisanjima da imaju iste probleme kao i ja. Došlo je bilo u situaciju da
19 neproglašenjem ratnog stanja mnogi zakoni, ovaj, i običaji rata nisu mogli da se
20 ispoštuju, pa je došlo u situaciju da su pojedine opštine mimo vojske davale
21 novčana primanja pripadnicima određenih jedinica. Pa smo imali problema da je
22 neka jedinica bila sastavljena sa teritorije više opština, a onda pola brigade
23 dobije platu, a pola ne dobije, što stvara veliku... veliki problem u vojsci.

24

25

26

27

28

29

30

1 A samim tim, kad su davali platu, oni su smatrali da imaju odma'
2 automatsko pravo i da ostvare i određene uticaje na kadrovsku problematiku,
3 ovaj, ko će biti niži komandant, i tako dalje, ovaj, pa do toga da postanu te
4 jedinice lokalne, što bi bilo strašno pogubno, jer onda ne bi mogli da ih
5 upotrijebimo na drugom dijelu ratišta.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molimo Vas da malo usporite, drugim
7 rečima, molimo Vas da još sporije govorite. Hvala Vam.

8 SVJEDOK: Izvinjavam se. Ja sam vojnik, pa nisam naučio sporo govoriti.

9 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

10 P: Možete li da nam kažete da li ste imali neposredne kontakte sa
11 predsjednikom Karadžićem, kao komandant korpusa?

12 O: Rijetko. Ja mislim, jednom ili dva puta i ovo na sastancima, analizi
13 borbene gotovosti, kad su bili i ostali.

14 P: Da li imate ikakvih saznanja o tome da je povremeno predsednik
15 Karadžić pokušavao da izdaje direktna naređenja korpusu?

16 O: Bilo je i tih slučajeva.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da pogledamo dokument 5D1167.

18 P: Ovde se radi o naredbi, ili dokumentu štaba, gde se prenosi naređenje
19 predsednika Karadžića. Mene zanima paragraf 3, koji se nalazi na 2. stranici na
20 engleskoj verziji.

21 O: Da.

22 P: Kad pogledate to naređenje, dokument je upućen, između ostalog, i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vašem korpusu. Kako Vi tumačite to što je tu napisano, kako to shvatate?

2 O: Ovo je bilo jedno krizno vrijeme. Mislim da se, ovaj, vlast pobjerala
3 nekog vojnog udara, puča ili šta je već su mislili da će vojska uraditi, i zato
4 je komandant, ovaj, vrhovni komandant izdao ovakvo naređenje koje je nama
5 proslijeđeno. Ali to je stvar politike, ja stvarno u to ne bih...

6 P: Ako pogledamo paragraf pod brojem 4, gde stoji: "Zabranjujem svim
7 nivoima komandovanja bilo kakve izmene odobrenih odluka i izdatih naređenja bez
8 moje saglasnosti".

9 To što hoću da Vas pitam je: kao opšti princip, kada Vi primite naredbu
10 od Vašeg starešine, da li je, na bilo koji način, moguće da Vi izmenite takvu
11 naredbu?

12 O: Časni Sude, komandant dobije opštu naredbu, sa opštim zadatkom, a
13 njegova je odluka kako će je realizovati, kojim manevrima, i tako dalje. Isto
14 tako, u toku izvođenja samog borbenog dejstva moguća su razna iznenađenja, pa i
15 preinaka, izmjena odluke. Ovo mi je neprimereno vojničkom, inače, i rječniku, a
16 i načinu donošenja odluka i sprovođenja u djelo. Ovo je isključivo jedan
17 politički akt kojim se želi neko trenutno stanje da zamrzne na ratištu ili... Ja
18 ne bih to komentarisao.

19 P: Za vreme rata, da li je bilo drugih situacija kada bi se naredbe i
20 dokumenti prosledili, od strane predsednika Karadžića, korpusu.

21 O: Bilo je ali išli su, mahom su išli, preko Glavnog štaba i mi smo
22 dobili propratni akt u kome nas informišu, ovaj, da su dostavljene. Bilo je tamo
23 i odluka skupštine i bilo je, ovaj, drugih, ovaj, odluka Vrhovnog saveta odbrane

24
25
26
27
28
29
30

1 i onda bi u prilogu dobili integralni tekst kako je Glavni štab dobio to od
2 vrhovne komande.

3 P: Želim sada da se malo pozabavimo organizacijom komande korpusa,
4 Istočno-bosanskog korpusa. Možete li da nam kažete koja tela su sačinjavala
5 komandnu strukturu Istočno-bosanskog korpusa.

6 O: Istočno-bosanski korpus se sastojao iz komande i potčinjenih
7 jedinica, je l'? U komandi je bio komandant, a prvi ispod njega je bio načelnik
8 štaba, ujedno i njegov zamjenik, i bili su pomoćnici komandanta koji su, zajedno
9 sa načelnikom štaba, činiji /sic/ taj komandni dio. A ispod načelnika štaba je
10 bio njegov štab.

11 P: A koji su organi sačinjavali štab Istočno-bosanskog korpusa?

12 O: Štab Istočno-bosanskog korpusa se razlikovao od štaba u Glavnom
13 štabu, jer ovo je operativna jedinica, a Glavni štab je, ov... strategijski,
14 strategijska komanda. Operativnom organu u korpusu se nalazio i organ za
15 obaveštajne poslove, nalazio se i organ za personalne poslove, dok su ti organi
16 u Glavnom štabu bili neposredno potčinjeni komandantu, nisu bili potčinjeni
17 štabu. U štabu Istočno-bosanskog korpusa se nalazio još i operativni organ, i
18 nazili... nalazili su se načelnici rodova.

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedniče, mislim na
20 stranici 46, u redu 20, došlo je do greške. Umesto da se spominju operativni
21 organi korpusa, mislim da treba da govorimo o štabu korpusa. Mogu to da
22 razjasnim sa svedokom.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, izvolite, gospođu Fauveau.

24 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

25

26

27

28

29

30

1 P: Kada ste govorili o organu zaduženom za bezbednost i unutrašnje
2 poslove, možete li nam reći gde su se ti organi nalazili, onako kako se to
3 odnosi na Vaš korpus? Nisam govorila o bezbednosti, već o obaveštajnoj službi.

4 O: Obaveštajni organ se nalazio u sastavu štaba, a u Glavnom štabu nije
5 bio u sastavu štaba, već je bio poseban ogra... organ za obaveštajno-bezbednosne
6 poslove, i bio je potčinjen komandantu Glavnog štaba, a m... obaveštajni organ u
7 komandi korpusa bio je o... potčinjen načelniku štaba korpusa.

8 P: A kakva je bila situacija u Vašem korpusu? Kako ste vi kontaktirali
9 sa tim organom koji je bio zadužen za unutrašnje poslove, sa *personalom*?

10 O: Preko načelnika štaba, e.

11 PREVODILAC: Zaduzenom za kadrovske poslove. Ispravka prevodioca.

12 O: Da, razum... razumio sam Vas, a razumio sam i pitanje. O...oni su bili
13 potčinjeni načelniku štaba i preko načelnika štaba sam komunicirao s njime.
14 Izuzetno nekad i direktno, ali ovaj, u načelu, to su bili njegovi organi i on
15 je... on je o njima vodio, i disciplinski i stručno, i tako dalje.

16 P: A u Istočno-bosanskom korpusu, ko je izdavao naređenja štabu, to jest
17 načelniku štaba?

18 O: Načelnik štaba je bio ujedno moj zamjenik i ja sam mu izdavao
19 zadatke, a on je izdavao svome štabu. To je normalna jedna procedura u vojničkoj
20 hijerarhiji.

21 P: I kako ste Vi obavještavali višu, nadređenu komandu, tj. vrhovnog
22 komandanta, o tome šta vi svakodnevno radite u korpusu? Nisam govorila o
23 vrhovnom komandantu, već o Glavnom štabu.

24 O: U pravu ste, ja sam izvještavao Glavni štab, znači ja sam njemu bio
25
26
27
28
29
30

1 potčinjen, nisam izvještavao vrhovnu komandu. Glavni štab je izvještavao vrhovnu
2 komandu. To je isto linija subordinacije koja se morala poštovat'. Sva naređenja
3 koja su išla iz komande Istočno-bosanskog korpusa, ja sam potpisivao, sve što je
4 išlo prema Glavnom štabu, bez obzira koji ga je organ radio. Izuzetno, umjesto
5 mene je potpisivao načelnik štaba ili operativni dežurni, ukoliko smo obadvojica
6 na frontu, a neki hitno telegram treba da ide, a mi smo upoznati sa njegovim
7 sadržajem.

8 P: Možete li nešto da nam kažete o tome kako ste pripremali izveštaje?

9 O: Na koje izvještaje...

10 P: Šta ste imali na raspolaganju i kako ste pripremali izveštaje?

11 O: Časni Sude, postoji više... ovaj, dnevno izvještavanje i periodično
12 izvještavanje. Dnevno izvještavanje je svakodnevno, znači, šalje se izvještaj u
13 deve... ovaj, u 19.00 sati sa stanjem u 18.00 časova. 'Nači, šta se desilo u
14 protekla 24 sata izvještava se, ovaj, komandant Glavnog štaba. Taj izvještaj
15 dolazi u njegov štab. A periodični izvještaji su mjesečni, tromjesečni,
16 šestomjesečni i godišnji. Taj godišnji se zove "Analiza borbene gotovosti", i
17 radi se za čitavu godinu. Da bi' sačinio taj izvještaj... A da samo ob...objasnim za
18 dnevni izvještaj - dnevni izvještaj se radi na osnovu izvještaja iz potčinjenih
19 jedinica, koje takođe sat vremena ranije šalju u operativni centar korpusa. Taj
20 izvještaj se sačini, sublimira se kompletno stanje na teritoriji korpusa i
21 taj izvještaj potpisuje, ili načelnik štaba ili ja, zavisi ko se u tom trenutku

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 našao u komandi, načelno ja. Jer mi odgovaramo svojim potpisom za tačnost toga
2 izvještaja i on šifrovano ide u Glavni štab. Pored ovoga dnevno, svakodnevno smo
3 se čuli, da, sa komandantom.

4 P: Možemo li da razjasnimo redovne izvještaje koje ste slali? Koliko je
5 tačna bila informacija koju ste primali od vaših podređenih jedinica?

6 O: Mi smo vršili kontrole. Ja ne mogu nikad da kažem sa sigurnošću da je
7 ona bila 100% tačna, ali svakodnevno smo u svakoj od jedinica imali po jednu
8 ekipu iz komande korpusa koja je obilazila i konstatovala kakvo je stanje, i
9 mogla da provjeri informaciju od prethodnog dana, da li je tačna ili nije. Tako
10 da smo smanjili mogućnost lažnih izvještaja, koji nekad znaju biti vrlo pogubni.

11 P: Rekli ste da ste smanjili mogućnost lažnih izvještaja. Šta bi se
12 desilo da Vi niste upućivali ekipe ljudi u podređene jedinice, svakog dana?

13 O: Mi bi vojnici rekli: "Onda bi oni šminkali stanje". Prikazivali bi
14 mnogo bolje nego što jest, a ja bih mogao da dođem u situacija da pređem na
15 neprijateljsku stranu, a ne znajući, ovaj, ako su me lažno izvijestili da se
16 nalazi... nalaze na određenom položaju, a ne nalaze se.

17 P: Rekli ste da ovi lažni izvještaji imaju prilično negativne posledice.
18 Možete li da nam objasnite, šta se desi kada takav lažni izvještaj bude primljen
19 od brigade ili sa nekog drugog mesta?

20 /nedostaje simultani prevod/

21 O: Nemam prevod.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ponoviću.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, došlo je do prekida ili od
3 greške prevodilaca.

4 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

5 P: Rekli ste da ovi lažni izvještaji imaju lažne izvještaje /?negativne
6 posljedice/. Možete li da objasnite, kada lažna informacija stigne i dođe do
7 vašeg korpusa, i Vi ne znate da se radi o lažnoj informaciji, šta se onda desi?

8 O: Pa zavisi koje posledice može izazvat', znate, to može b... mogu da
9 budu neke sitne... sitne laži, znate, ili neka uljepšavanja, a mogu... mogu da budu
10 i katastrofalne. Međutim, u tom momentu, Vi ne znate da je laž dok je ne
11 provjerite. U vojsci, svako naređenje mora iza sebe da ima i kontrolu, tako i
12 svaki izvještaj podliježe određenoj kontroli, upravo da bi se spriječila /sic/
13 ovakve situacije. Ja sam se maloprije, časni Sude, našalio, ali mi smo imali
14 situacija da su određeni komandanti lažno izvještani da s... da su njihove snage
15 izbile na određeno brdo, i oni odu na brdo i budu zarobljeni. Zbog toga je
16 tačnost i pravovremenost izvještaja izuzetno važna u vojsci. Zato postoji i taj
17 organ u štabu koji to radi. A kontrolišu svi iz komande, znate, po svim
18 linijama, jer nije nam svejedno.

19 P: Doći ćemo do toga. Pre izvesnog vremena kad sam Vas prekinula, mislim
20 da ste govorili o kontaktima koje ste imali sa svojim komandantom. Možete li da
21 nam kažete o čemu se tu radi?

22 O: Časni Sude, pored pisanog izvještaja, mi smo se svako večer, negdje od
23 20 do... do 21, i lično čuli sa komandantom Glavnog štaba ili načelnikom štaba,

24

25

26

27

28

29

30

1 ako je on odsutan, telefonom. On je dotle pročitao naš izvještaj i onda je
2 tražio određena razjašnjenja i nekad nas pohvalio, a bogami, nekad nas i ukorio.

3 P: Rekli ste da ste bili u redovnom, svakodnevnom kontaktu, sa
4 komandantom. Možete li nam reći ko je s kim stupao u vezu? Da li je on
5 kontaktirao Vas ili ste Vi kontaktirali njega?

6 O: Taj izvještaj... on je kontaktirao nas, mi smo čekali da on nas
7 zovne, to je naša obaveza bila. Imali smo pravo i mi da zovnemo njega. U svakom
8 slučaju, kad je neka vanredna situacija, kad želimo s njime da, ovaj, neke
9 stvari da ga izvijestimo ne čekajući, a zbog važnosti, ne čekajući dnevni
10 izvještaj, il' da tražimo odobrenje za neke naše odluke.

11 P: Zna li odakle Vas je zvao?

12 O: Najčešće je zvao o... iz one prostorije gdje su imali redovne sastanke,
13 gdje su prorađivali izvještaje iz korpusa, i obično je sa tog telefona smo ga
14 dobijali. Međutim, ukoliko je odsutan mi s... mi njega dobijali i sa drugih mjesta
15 gdje on, ako je u našoj zoni, ovaj, sa... sa našeg nekog od telefona ili iz
16 komandi drugih korpusa. U svakom slučaju, ovaj, rijetko je propuštao priliku da
17 se neposredno čuje sa komandantima svaki dan.

18 P: Samo da nešto razjasnimo; kad nije bio u Glavnome štabu, kad nije bio
19 u vašoj zoni, kad je recimo bio u 1. krajiškom korpusu, kako se onda s vama
20 stupalo u kontakt, kako Vas je kontaktirao?

21 O: Ja moram da kažem da je se dešavalo da redovno me pozove general
22 Milovanović i obavi taj razgovor, a onda odjednom za sat vremena iz 1. korpusa
23 javi se i komandant i on... i on želi da razgovara sa mnom, to je njegovo pravo.
24 On bi stupao u vezu najčešće direktnom vezom, komanda tog korpusa - Glavni štab,

25

26

27

28

29

30

1 a Glavni štab je onda uključivao nas redom. Oni su imali mogućnost na tom
2 posredničkom stolu da nas uključuju, il' više odjednom, il' pojedinačno, i tako
3 dalje.

4 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Željela bih Vam pokazati dokument
5 5D1004. Još uvijek govorimo o izvještavanju.

6 P: Da li je bilo tko mogao doći u štab i pitati što se događa u štabu?

7 O: Naravno da nije. Pa nije to željeznička stanica, to je štab.

8 P: Vidimo, u ovome dokumentu, da su određene osobe koje mogu dobivati
9 izvještaje. Zna li zbog čega je jedno takvo naređenje bilo potrebno?

10 O: Časni Sude, ja ne znam jeste li obratili pažnju, ja sam rekao da su
11 čak i opštine pokušavale da ostvare uticaj, pa su zahtijevale da im komandanti
12 brigada, mimo komande korpusa, referišu o stanju, o problemima, i tako dalje,
13 što nije njihova nadležnost. Ovo je akt upozorenja, ovaj, da se spriječe bilo
14 kakvi pokušaji narušavanja jedinstva vojske i nare... narušavanja subordinacije u
15 komandovanju. A ovo je proisteklo, prije svega, zbog toga što nije proglašeno
16 ratno stanje. Jer kod proglašenja ratnog stanja u zoni korpusa, i predstavnici
17 opština su potčinjeni komandantu. Ovako je civilna vlast radila neovisno od
18 vojske.

19 P: U ovome prvome paragrafu vidimo te osobe koje su imale pravo dobivati
20 izvještaje. Da li se general Miletić nalazi među osobama koje su imenovane u
21 ovome prvome odjeljku?

22 O: Ne nalazi se.

23 P: Riječ "podređenost", što to Vama znači, kako to Vi objašnjavate -
24 biti podređen nekom?

25 O: To je... Biti podređen je suprotno od biti nadređen. 'Nači, to je,
26 stariji je nadređeni, a ovaj niži dole je podređeni. To ne znači da je on

27

28

29

30

1 "poniženi".

2 P: Čekajte samo trenutak , molim Vas. Maloprije sam Vas pitala nešto o
3 dokumentu koji je još uvijek na ekranu pred Vama. Pitala sam Vas da li je
4 general Miletić među onim osobama koje su imale pravo dobivati izvješća i Vi ste
5 odgovorili, ali Vaš odgovor nije zabilježen. Možete li nam sada, dakle, ponovo
6 reći ono što je bio Vaš odgovor o generalu Miletiću, da li je on bio među ovim
7 osobama?

8 O: Ja sam bio jasan i glasan. Nije bio među ovim osobama i on nije imô
9 pravo komandovanja, ni primanja naređenja.

10 P: Da li sad govorite o primanju naredbi ili o primanju izvještaja, o
11 čemu?

12 O: Molim Vas, ovaj ko prima ovdje izvještaje, on ima pravo i da
13 komanduje. General Miletić nije bio ni u jednim od tih. On je bio stručni organ
14 u štabu Glavnog štaba.

15 P: Govorili smo o odnosu podređenosti. Da li je taj odnos, podređeni-
16 nadređeni, bio poštovan kao princip u Vojsci Republike Srpske?

17 O: Jeste, bio je poštovan.

18 P: Već ste govorili o lancu izvješćivanja. Samo da razjasnimo nešto. Da
19 li je brigada mogla izravno slati svoje izvještaje Glavnome štabu?

20 O: Nije mogla. Kod nas kažu u vojsci "izuzetno" - ako je Glavni štab je
21 izuzeo iz korpusa i direktno sa njom komanduje, onda ima pravo, a u normalnim
22 uslovima, dok je u zoni korpusa i dok komanduje komandant korpusa, nema pravo da
23 se obraća mimo komande korpusa.

24 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam željela pokazati dokument
25 pod brojem 5D1008. I dok čekamo da se taj dokument pojavi, želim Vam reći da se

26

27

28

29

30

1 radi o dokumentu koji je poslao Glavni štab Vojske Republike Srpske Drinskom
2 korpusu.

3 P: Željela bih Vas zamoliti da pogledate paragraf broj 2, koji je vrlo
4 kratak.

5 O: Da.

6 P: Je li to princip koji je bio primjenjivan u cijeloj Vojsci Republike
7 Srpske?

8 O: Ovo je bio neki izuzetak. Ovaj, ovo nije vojnička... vojnički način ni,
9 ovaj, subordinacije, ni, ovaj, međusobnih kontakata i ovo upozorava, vje... očito
10 je da je neki komandant izašao iz svojih okvira i nadležnosti.

11 P: Spomenuli ste maločas analizu borbene gotovosti. Na kojoj razini
12 komandovanja su se vršile te analize?

13 O: Analize su se vršile i na taktičkom, i na operativnom, a i na
14 strategijskom nivou. Znači, i na nivou brigada, na nivou korpusa i na nivou
15 Glavnog štaba, za čitavu vojsku.

16 P: 1995. godine, u Vašem korpusu, da li su se vršile takve analize?

17 O: Jesu. Ja moram da ovdje objasnim, časni Sude, ovo je jedan red. Prvo
18 se na nižim nivoima izvrši analiza, pa oni svoje analize dostave korpusu, pa
19 korpus izvrši svoju analizu i sastavi izvještaj, i onda s tom analizom ide na
20 analizu borbene gotovosti u Glavnom štabu. A kad idu naređenja kroz direktivu,
21 idu obrnutim redom, sada. Glavni štab dostavlja korpusu, a korpus onda izvodno
22 ono što je za brigade.

23 P: Možete li, molim Vas, ponoviti zadnji dio Vašeg odgovora, jer zapravo
24 nije jasno što se događa između brigade i korpusa kad se radi o direktivama?

25 O: Rado ću...

26

27

28

29

30

- 1 P: Ponoviću Vam, ako želite.
- 2 O: Ne m...
- 3 P: Pričekajte malo. Kada Glavni štab pošalje naredbe i direktive
- 4 korpusu, što se onda događa između korpusa i brigada?
- 5 O: Žao mi je ako sam bio nerazumljiv. Ja sam bio jasan. Kada se
- 6 izvještava, ide od brigade, preko korpusa do Glavnog štaba, a kada Glavni štab
- 7 šalje direktivu, ona dolazi u korpus, proradi se i korpus izdaje sada svoj akt,
- 8 svoje naređenje koje šalje brigadama. Brigada na, osnovu toga, isto mora da radi
- 9 i prema svojim komandama bataljona, al' to je sve sada na nižem i nižem nivou.
- 10 'Nači, obrnuti redosled u pripremi je analize borbene gotovosti, u odnosu na
- 11 direktivu, odnosno zaključke, procjene i naređenja za dalja dejstva. To je
- 12 suština direktive.
- 13 P: Kad govorimo o analizi borbene gotovosti na razini Glavnog štaba, za
- 14 vrijeme rata u Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995., da li su se te analize
- 15 vršile i na tome nivou, na nivou Glavnoga štaba?
- 16 O: Jesu, vršile su se.
- 17 P: Znete li, da li je takva analiza izvršena i 1995. godine?
- 18 O: Znam. Bio sam prisutan.
- 19 P: Tko je još bio tamo za vrijeme te analize, osim Vas?
- 20 O: Bio je predsjednik Karadžić, kao vrhovni komandant. Bio je premijer,
- 21 bio je ministar odbrane, više se još ne sjećam ko je još bio iz, ovaj, Vrhovnog
- 22 savjeta odbrane. Bio je general Mladić sa svojim saradnicima i bili su
- 23 komandanti korpusa, odnosno komandanti dole, ovih drugih jedinica, neposredno na
- 24 vezi sa Glavnim štabom. To je bilo u Han Pijesku, kol'ko se sjećam, u januaru
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 mjesecu il' u februaru mjesecu 1995. godine. Znam da je bio snijeg još.

2 P: Rekli ste da je general Mladić bio tamo sa svojim suradnicima. Da li
3 je bio i general Milovanović?

4 O: Mislim da jeste. Mislim da jeste. Mislim da jeste, da.

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam željela pokazati dokument
6 5D1206. To je naredba Glavnoga štaba sa datumom 23. januar 1995.

7 P: Generale, da li ste upoznati sa tim naređenjem?

8 O: Jesam.

9 P: Možete li nam objasniti značenje tog dokumenta, što on znači, o čemu
10 se radi?

11 O: Pa, redovni jedan dokument po kome komandant zakazuje analizu borbene
12 gotovosti. Obavještava nas gdje će se ona održati, ko je... treba da prisustvuje i
13 šta trebamo mi da pripremimo. Mi donosimo tamo, ovaj, pisani dokument naše
14 analize borbene gotovosti, ali komandant zahtjeva i posebno da u, ovaj, u d... u
15 jednom o dijelova i usmeno referišemo po pojedinim pitanjima, po on... po
16 njegovome izboru. I to je nama obaveza da se za to spripr... pripremimo, daje nam
17 određeno i vrijeme da to spremimo. Ne možemo doći nepripremljeni.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li prijeći na stranicu 2, ovog
19 istog dokumenta. Gospodine, vidjećete to na ekranu. Vidite datum, 30. januar
20 1995. godine. Kaže: "Uz prisustvo najviših državnih političkih organa Republike
21 Srpske, produžiti analizu borbene gotovosti po sljedećem..."

22 I onda vidimo, pod (a): "Referisanje komandanata jedinica u vremenu od
23 10 minuta, po sljedećim pitanjima..."

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Jeste li Vi nešto takvo pripremili za tu analizu?

2 O: Pa naravno da jesam, kako ću doći nepripremljen? Da objasnim, je l'?

3 P: Zapravo, ono što bih željela da objasnite je točka (e), odnosno malo
4 "e", na četvrtoj stranici engleskoga teksta gdje kaže: "Definisanje daljnjih
5 ciljeva, strategija vođenja rata i mirovnih pregovora, i zadaci vojske jedinica
6 VRS u realizaciji datih ciljeva". To bih željela, pod "e".

7 O: Pa s... Može? Svaka ova analiza ima za cilj, znači, da izvrši analizu u
8 protekloj godini: šta se radilo, šta se uspjelo, šta se nije uspjelo izvući,
9 pouke i iz uspjeha i iz neuspjeha. I da se deša... da Glavni štab i Vrhovna
10 komanda, ona definiše stratezijske zadatke koji treba u narednom periodu da se
11 urade. Mi, komandanti korpusa, mi stratezijske ciljeve realizujemo kroz naše
12 operativne aktivnosti, kao što i komande brigada realizuju na svom nivou kroz
13 taktičke nivoe. Ovdje se od nas traži i mi neke predloge da damo št... oko našeg
14 angažmana, i tako dalje, da bi se vjerovatno moglo kvalitetnije sačiniti šta da
15 se radi dalje.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Oprostite, gospodine predsjedavajući,
17 samo trenutak da se konsultiram.

18 [Odbrana se savjetuje]

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

20 P: Dakle, kad ste se spremali za tu analizu i kada ste je obavili, da li
21 je takođe iznesen plan za sljedeću godinu, na toj analizi?

22 O: Časni Sude, ja bi' ipak da pomognem u... u... u rješavanju ove tačke "e".

23 Ovdje piše gore šta rade komandanti, šta treba da referišu. Poslije piše:

24

25

26

27

28

29

30

1 "Zaključci iz procjene situacije, radi ih sektor za obavještajno-
2 bezbjednosne poslove". Pod "c" kaže materijalno obezbjeđenje vojske radi sektor
3 za pozadinu, da pripremi. Statusna pitanja, ide sektor za or... organizacijsko -
4 mobili... mobilizicajske i personalne podl... poslove. A ovo definisanje daljih
5 ciljeva, ne piše ko donosi. Definisanje daljih ciljeva, ovaj, je u nadležnosti,
6 prvo tu je vrhovni komandant, tu je Vrhovni savjet odbrane, tu su, ovaj,
7 najodgovorniji ljudi i, ovaj, to definiisanje iz... proizilazi /sic/ iz svega ovoga
8 unaprijed što se čuje i, ovaj, ono se sačinjava za naredni period. To je, ovaj,
9 težišno, što ulazi u direktivu. Ja to pokušavam da objasnim. M... ovo je vojnička
10 terminologija, ja se izvinjavam, ovaj, ako sam možda nedorečen ili da me ne
11 razumijete, ali pitajte me. Jednostavno, za to postoje vojne škole, a posebne su
12 škole za sudije.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Generalu Miletiću, izvolite.

14 OPTUŽENI: Gospo... ja se... ja se izvinjavam, gospodine predsjedavajući,
15 vidim da Vi nemate na... na Vašem ekranu treću stranu o čemu govori general, ovaj..

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Četvrta, na engleskom jeziku.

17 OPTUŽENI: Mi na srpskom pratimo, ali Vi ste na drugoj strani što o... pa
18 sam samo to samo htio da upozorim, da... da može da se vidi.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala lijepo. U redu, hvala. Mi imamo
20 drugačije monitore, pa možemo gledati. Znači, ne morate se brinuti. Ne trebate
21 nas upozoravati jer naši su monitori drugačiji.

22 Gospođice Fauveau, hoćete li nastaviti, molim.

23 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

24 P: Kad ste izlagali ono što se ticalo Vašega korpusa, koje ste važne
25 točke naveli? Što su bile važne točke toga izlaganja, Vašeg? Govorim o Vašem
26 izlaganju kao komandanta Vaše jedinice, Vašeg korpusa.

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, svaki komandant iznosi svoje specifičnosti u svojoj zoni
2 odgovornosti, pa sam i ja. U tom periodu je bilo, ovaj, na snazi primirje.
3 Međutim, u mojoj zoni se ono od strane v...v... Armije Bosne i Hercegovine nije
4 poštivalo, i ja sam upravo težište dao na tu problematiku. A što se tiče ovih
5 mojih prijedloga, ja ne znam, ovaj, da li želite da Vas zamaram šta sam ja
6 predložio. Št.. ovaj, više su to bile neke manje ispravke, popravke, što je
7 trebalo da uradi se u saradnji sa Drinskim korpusom, ovaj, jer imali smo
8 problema sa stalnim atakovanjem neprijatelja na radio-relejni i televizijski
9 toranj na vrhu Majevice, na Stolicama koji je bio za, o... bitne... od bitne
10 važnosti za sve k...komunikacije, i vojne i civilne, između istočnih i zapadnih
11 dijelova Republike Srpske.

12 P: U Vašem odgovoru vidimo riječ "prijedlog". Dakle, da li ste Vi imali
13 mogućnost predložiti što bi se trebalo napraviti u zoni Vašega korpusa, odnosno
14 kakve akcije po Vašim prijedlozima se trebaju poduzeti u vašem djelokrugu, u
15 vašoj zoni?

16 O: Naravno, to je bio način, ovaj, na koji se radilo, je l'? Ja sam imao
17 mogućnost da to predložim, međutim, bilo je nekih s... kad se nije ni odobravalo
18 određene stvari. Pa, otprilike 60% vam odobre, 40 ne odobre ili vam na Vaših 40,
19 dodaju još 60, što smatra Vrhovna komanda da je bitno, al' takav je vojnički
20 život.

21 Razumijete, nekad n... baš nismo voljni da neke akcije radimo, međutim, i
22 komanda nas prisili na to.

23 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam željela pokazati dokument
24 pod brojem 5D967.

25 P: Prije svega, željela bih čuti od Vas da li Vam je taj dokument
26 poznat, jeste li ga ikad prije vidjeli?

27 O: Poznat mi je. Vidio sam ga. Ovo je vremenski plan, istog ovog

28
29
30

1 naređenja - znači, kad ko referiše - a pitanja su ista kao što su i stavljena u
2 naređenju.

3 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li sada preći na stranicu 3 u
4 B/H/S-u, a to je stranica 4 u engleskoj verziji istog dokumenta?

5 P: Možete li vidjeti u četvrtom stupcu, druga alineja. Ima nekoliko
6 kratica. Da li nam ih možete objasniti, te kratice? Na engleskom to bi bila
7 zadnja alineja.

8 O: Rad... je l' mogu? Radi se o nedelji, je l' tako? Od 22 i 30 do 24
9 sata, formiranje predloga, zaključaka i zadataka vojske i jedinica VRS u 1995.
10 godini. Odgovorni: načelnik uprave za operativno-nastavno planiranje - to je u
11 Glavnom štabu - i načelnici operativno-nastavnih odelenja korpusa, jer na
12 referisanje ja sam sa sobom poveo i moga operativca, pukovnika Gengu.

13 P: Možete li objasniti što točno znači prijedlozi, zaključci i zadaci
14 Vojske Republike Srpske u 1995. godini? Koji su bili zadaci organa operativnih i
15 nastavnih u vezi sa ovim zadacima?

16 O: U ovom slučaju oni su stručni organ koji na osnovu diskusija, od
17 vrhovnog komandanta pa do zadnjeg onog starješine, izvlači bitne stvari i
18 sačinjava z...zaključak jedan, koji se poslije, u završnoj riječi, prihvata ili
19 vrhovni komandant ili načelnik Glavnog štaba, ukol'ko ga on prihvati kako su ga
20 oni sačinili, jer on to pročita u pauzi i to se poslije ugrađuje u direktivu
21 koja ide kao pisani dokument na osnovu ovoga. Ov... ovo je njihov posao, oni su
22 stručni organi, ali ovo je više sekretarski posao, da oformi dokument. Jer nije

23
24
25
26
27
28
29
30

1 to njihova pamet. Ovo je, ovaj, pamet ovih koji su diskutovali, a njihova je
2 pamet da to sročé vojnički, skrate nepotrebne stvari i da to može da kao... da se
3 može posle i kao dokument kucati i ići na potčinjene jedinice. Prema tome, oni
4 su "radilice", mi kažemo, je l'?

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Prije pauze, željela bih Vam pokazati
6 još jedan dokument 5D1208. I to je opet jedno naređenje, odnosno to je dokument
7 Glavnog štaba, nije naređenje, izdat 6. februara 1995. godine. Također je upućen
8 i Vašem korpusu 16. februara 1995.

9 P: Sjećate li se ovog dokumenta?

10 O: Sjećam se. Ovo je isto jedan zahtjev gdje je pretpostavljena komanda
11 tražila, ovaj, najnovije i najsvježije podatke radi planiranja daljih dejstava.
12 'Nači, tražili su i... izvještaj, ovaj, iz... o procjeni u određenim pravcima, i
13 tako dalje. Ovaj, ovo je čisto vojnička terminologija. Suština je da se traže
14 najnoviji i najsvježiji podaci koji su svježiji od onih koji su iznešeni na
15 analizi borbene gotovosti.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kad god Vam odgovara, gospođo Fauveau,
17 ići ćemo na pauzu.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Imam samo još jedan dokument, pa onda
19 možemo.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro.

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

22 P: Je li bilo uobičajeno da se ovakav dokument šalje svim korpusima,
23 odnosno, da su svim korpusima u isto vrijeme, postavljani ovakvi zahtjevi. Da li

24

25

26

27

28

29

30

1 je to bio običaj?

2 O: Ne znam šta hoćete da ovim pitanjem... ali, ovaj, ovdje je poslato svim
3 korpusima jer se pravi opšti dokument za čitavu vojsku. A oni su mogli da traže
4 samo od jednog korpusa ili... ili od dva, zavisi o... zavisi o... ovaj, šta želi se
5 postići sa time. To je o... zavisno od situacije. Uobičajeno je da ide svima, pa
6 iako ga se ne tiče, onda piše "njemu na znanje". Zna, da je upoznat da se ta...
7 da se nešto traži, da se nešto radi, i tako dalje. Ovaj, to je ed... jedan od
8 načina informisanja šta rade susjedi i druge...

9 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li sada na pauzu, časni Sude?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam lijepa, gospođo. 25 minuta
11 pauze, hvala.

12 ... Početak pauze u 12.31h

13 ... Sjednica nastavljena u 12.58h

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molimo ustanite. Izvolite sestiti.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, izvolite.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

17 P: Generale, da li ste ikada čuli za direktivu 7?

18 O: Jesam.

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li svedoku da pokažemo dokazni
20 predmet P5. Molim da na engleskom pogledamo stranicu 10, a stranicu 13 na B/H/S-
21 u. Molim da pogledamo samo dno strane na B/H/S-u.

22 P: Molim Vas da razjasnite neke zadatke koji su povereni Istočno-
23 bosanskom korpusu u ovoj direktivi. Molim Vas da pogledate poslednju rečenicu na
24 toj stranici, a onda da pređete na stranicu 8 na B/H/S-u, a to je sve na
25 stranici 10 na engleskom.

26 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da pogledamo stranicu 15.

27

28

29

30

1 P: U ovoj direktivi vidimo operaciju "Sadejstvo" i vidimo da se radi o
2 strateškoj operaciji. Možete li da nam objasnite šta to znači, kada kažu da je
3 operacija "operacija na strateškom nivou"?

4 O: Nadam se da ste zapazili, u početku sam rekao da postoje taktički
5 nivoi koji se završavaju sa brigadom, i kad brigada izvodi borbena dejstva su
6 taktičkog nivoa. Nači, kada više brigada učestvuje, onda su operativnog nivoa i
7 najčešće njima komanduje komanda divizije ili korpusa. I postoji na
8 strategijskom nivou, to je na nivou čitave vojske, države ili može biti čak i
9 zajednice, i tako dalje. Prema tome, da bi postojao neki... neka operacija da bi
10 bila na strategijskom nivou, treba da je izvode najmanje dvije operativne
11 jedinice. Izuzetno, može izvoditi jedna operativna jedinica, ukoliko je to od
12 izuzetnog značaja za čitavu zemlju. Znači, kada je izvode dva korpusa, onda
13 obavezno mora da se uključi pretpostavljena komanda zbog koordinacije među
14 njima, i tako dalje. A čim je strategijska operacija, znači, komanduje i
15 strategijska komanda. Glavni štab rukovodi čitavom tom operacijom. Ako je samo
16 dijelom snaga između dva korpusa, onda se može p... dati jednom od korpusa da on
17 komanduje, koji ima većinskih snaga. Ja se izvi...

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas, prevodioci imaju problema.
19 Molimo Vas da počnete ponovo i da govorite sporije.

20 SVJEDOK: Ja se stvarno izvinjavam, ovaj, stvarno sam deformisan
21 vojnički. Pokušaću stvarno da se ispravim.

22 Ukoliko...

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaboravite da se ponašate kao vojnik...

24 SVJEDOK: Yes.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovde svedočite. Hvala Vam.

26 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] U redu. Možda da bi bili malo
27 koncizniji; da bi bila strateška operacija, tu operaciju mora izvoditi najmanje

28

29

30

1 dve operativne jedinice, izuzetno to može izvršiti i jedna operativna jedinica,
2 ako se to recimo odnosi na nešto što je stvarno od najveće važnosti za zemlju.
3 Isto tako ste govorili o činjenici da, kada se angažuju dva korpusa, onda mora
4 da bude angažovana viša komanda. Možete li sada da nastavite sa odgovorom?

5 O: Hvala. Lijepo ste to interpretirali. Časni Sude, strategijska
6 operacija se izvodi sa strategijskim snagama i sa strategijskim ciljem, i njome
7 rukovodi strategijska komanda. U ovom slučaju, Glavni štab ili vrhovna komanda.
8 Ova konkretna operacija je bila planirana na strategijskom nivou, ali zbog
9 događanja na zapadno-krajiškom frontu i napada snaga združenih, ovaj, regularnih
10 snaga Hrvatske Vojske i Armije BiH, na zapadno-krajiške opštine ova operacija
11 nije nikada ni izvedena.

12 P: Rekli ste da je operacija bila planirana na strategijskom nivou. Ko
13 je, onda, planirao tu operaciju "Sadejstvo"?

14 O: Glavni štab Vojske Republike Srpske.

15 P: Molim da pogledate nešto dole niže na stranici, i možete tu da vidite
16 da se spominje još jedna operacija, "Spreča". I prema ovoj direktivi, operacija
17 se opisuje ovde kao strategijska operacija. Možete li da nam objasnite šta ti
18 termini znače?

19 O: Ovo je operacija iz... koju izvode dva korpusa - znači, Istočno-
20 bosanski i Drinski korpus- i ona je imala za cilj upravo da učini neutra... da
21 neutrališe one snage koje su svakodnevno napadale na relej i na ce... ovaj, na vrh
22 Majevice sa ciljem njegovog zauzimanja i onesposobljavanja.

23 P: Ranije ste rekli da, kada učestvuju dva korpusa, da je to onda
24
25
26
27
28
29
30

1 strategijska operacija. Zašto je onda, u ovom slučaju, to bila operacija na
2 operativnom nivou?

3 O: U ovom slučaju nisu angažovane sve snage, znači celokupne snage
4 obadva korpusa, nego samo dio snaga. Čak ni ja... ni čitava Zvornička brigada nije
5 na lijevom krilu či... učestvovala, već samo dio njihovih snaga, a sa moje strane
6 je učestvovala samo j... jedna brigada, 1. majevička. I zbog toga je ona, 'nači,
7 bez obzira što su dva korpusa, ali m... mala dubina, mali cilj, ovaj, ta jo... a te...
8 zato nije strategijskog značaja i nije strategijska operacija.

9 P: A ko je planirao operacije na operativnom nivou?

10 O: U ovom konkretnom slučaju, ja sam dobio zadatak. Komanda Istočno-
11 bosanskog korpusa je planirala ovu operaciju. 'Nači, dodjeljuje se jednom od
12 korpusa zato što nisu... nije veliki broj angažovanih snaga.

13 P: A kakva je bila uloga uprave odgovorne za operacije za operativne i
14 nastavne poslove u Glavnom štabu Vojske Republike Srpske, prilikom planiranja
15 operacija na operativnom nivou?

16 O: N...nisu imali nikakve uloge. To je bio naš posao.

17 P: Ako pogledate poslednji pasus koji se odnosi na Istočno-bosanski
18 korpus - to je odmah iznad paragrafa koji počinje da govori o Drinskom korpusu -
19 možemo da vidimo da se tu radi o poboljšavanju operativno-taktičkog položaja, i
20 isto tako se govori o merama maskiranja, borbene aktivnosti, i tako dalje.

21 Možete li da nam kažete, šta se tačno opisuje u ovom pasusu, na šta se
22 odnosi?

23 O: Časni Sude, moraću ipak malo vojničkom terminologijom da Vam
24 objasnim.

25 P: Ako to polako uradite, nema problema.

26

27

28

29

30

1 O: "Demonstrativa dejstva" znači lažnim napadima. Na... mi time postižemo
2 da vežemo dio snaga, ne... oni ne znaju tačno gdje nam je glavni pravac i gdje
3 ćemo stvarno napast', i mi razvlačimo njihove snage. Sledeće je bilo "operativno
4 i taktičko maskiranje". Prvi stepen ovog maskiranja, časni Sude, jeste naziv
5 operacije. Operacija se zove "Spreča 95", a rijeka Spreča nema nikak'e veze sa
6 zemljištem na kojime se ova operacija izvodi. Time, i ako sazna protivnik za
7 naziv - a sve se šifruje pod ovim nazivom - on ne može steći pravu sliku o cilju
8 te operacije. Sledeće je da se dovođenje jedinica u pripremne rejone za
9 upotrebu, vrši plansko, noću, uz maskiranje pokreta, i tako dalje, pa do toga da
10 se, ovaj, daje lažna slika o stvarnom cilju pregrupisavanja snaga. Naravno, tu
11 su i neki lažni otvoreni telegrami, koji se u tom slučaju šalju da bi se upravo
12 prikrilo stvarni... stvarne namjere koje se žele postići.

13 P: A na kom taktičkom, strategijskom ili operativnom nivou su se
14 planirale ovakve akcije?

15 O: Ima, opet moram da kažem, stepene. Ima "taktičko maskiranje", a ono
16 počinje od maskiranja vojnika, vozila, položaja, namjera, i tako dalje na
17 taktičkom nivou. Ima "operativno maskiranje" isto, koje je sada na većem nivou,
18 znači na nivou divizija i korpusa, koje je mnogo složenije i ima "strategijsko
19 maskiranje" kojim se maskiraju određene namjere na strategijskom nivou. One mogu
20 da idu i preko sredstava javnog informisanja i... i na razne druge načine.

21 P: Kad govorimo, uopšte, o taktičkim borbenim aktivnostima, ko je bio
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odgovoran za planiranje takvih borbenih aktivnosti?

2 O: Taktičke borbene aktivnosti planiraju i realizuju komande na
3 taktičkim nivoima, 'nači komande brigada, komande bataljona, komandir čete, pa
4 do komandira odelenja. Svak' ima svoj dio i svoju odgovornost.

5 P: I kada su bile izvođene taktičke borbene aktivnosti u zoni
6 odgovornosti Vašeg korpusa, ili koje su bile planirane od strane Vašeg korpusa,
7 da li bi organ odgovoran za operativno-nastavne poslove igrao ikakvu ulogu u
8 takvom planiranju? Govorim o organu za operativno-nastavne poslove unutar
9 korpusa.

10 O: O...organ za operativne poslove u Generalštabu, radi u Generalštabu i
11 nema... i kad pošalje meni dokument on očekuje samo da dobije izvještaj. On nema
12 nadležnosti za dalja planiranja na operativnom nivou, kao što i kad mi pošaljemo
13 brigadama, mi možemo otić' ako treba da pomognemo i da vršimo uvid na licu
14 mjesta da li se to sprovodi po propisu, ali odgovorn... svako ima svoju
15 odgovornost.

16 P: Generale, ponovo želim da Vas zamolim da sporije govorite, jer ponovo
17 deo Vašeg odgovora nije zabeležen u transkript - samo jedan deo, ali taj deo me
18 zanima. Obaveza ili ovlašćenje organa koji je zadužen za operativno-nastavne
19 poslove unutar Vašeg korpusa, u kontekstu borbenih aktivnosti koje se planiraju
20 u jednoj od Vaših brigada?

21 O. Operativno-nastavni organ korpusa planira operaciju u korpusu, znači
22 na operativnom nivou, a komanda brigade planira na taktičkom nivou, i to su
23 potpuno odvojeni nivoi. I miješanje nekoga u jedan ili drugi je nedopustivo jer
24
25
26
27
28
29
30

1 se... jer bi se time i odgovornost smanjila. Prema tome, operativni organ u
2 Glavnom štabu, slanjem direktive on je ispunio svoje obaveze vezano za
3 planiranje operacije u Istočno-bosanskom korpusu. On u povratnoj informaciji
4 dobija, kroz dnevne izvještaje ili kompletnom izvještaju o završenoj operaciji
5 posle izvršene analize. I on je stručni organ, on ne nadgleda operaciju, niti
6 komanduje operacijom na nižem nivou.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da sada pogledamo stranicu 15 na
8 engleskom i stranicu 21 na B/H/S-u.

9 P: Da li prepoznajete potpis na ovom dokumentu?

10 O: Ovo je potpis predsjednika Radovana Karadžića.

11 P: Direktivu je potpisao vrhovni komandant, Radovan Karadžić, a isto
12 tako u dokumentu možemo da pročitamo da je dokument izradio pukovnik Miletić.
13 Možete li da objasnite, prilikom sačinjavanja takvog vojnog dokumenta, šta taj
14 izraz "izradio" znači? To je taj izraz koji vidimo na dnu stranice na kraju ovog
15 dokumenta.

16 O: Civilnim rječnikom bi se reklo "finalizirao". Znači, on je sklopio od
17 elemenata koje je dobio od ostalih dijelova Glavnog štaba, od odluke koju je
18 donio vrhovni komandant, i njegovo je bilo da uobliči taj akt, da ga tehnički
19 obradi sa svojim daktilo-biroom. Ukoliko ima potrebe da se radi i na karti, i to
20 da uradi, i to preda načelniku štaba na pregled, koji bi trebao da to, takođe,
21 odnese komandantu Glavnog štaba, a on s tim dokumentom da ode u Vrhovnu komandu,
22 predsjedniku koji treba da pročita akt, i ako se složi sa njime da ga potpiše i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 verifikuje štambiljom vrhovne komande. Ovdje vidim da je to učinjeno.

2 P: Da li je Vrhovna komanda Republike Srpske imala organe koji su mogli
3 da izrade ovakvu vrstu dokumenta, na primer direktivu?

4 O: Na žalost, Vrhovna komanda nije formirala taj organ, nisu imali vojni
5 kabinet, pa je stručni taj dio prepustio operativno-nastavnom organu
6 Generalštaba. Ovdje moram da pojasnim, na strategijskom nivou, da je bilo
7 proglašeno ratno stanje Glavni štab bi postao štab vrhovne komande. Međutim, to
8 nikad nije učinjeno i oni su bili čak i na odvojenim lokacijama, što je dosta
9 stvaralo problema u vezi komunikacije. Isto tako, da je proglašeno ratno stanje
10 i sve jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova došle bi pod komandu... pod jednu
11 istu komandu. Ovako su one bile pod komandom ministra unutrašnjih poslova.

12 P: Koliko je utjecaj imala osoba koja je izradila ovaj dokument, na
13 sadržinu dokumenta?

14 O: Ako mislite mogućnost kreacije, samo u jezičkom smislu i vojničkoj
15 terminologiji, drugo ništa.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da sada pogledamo 1. stranicu na
17 B/H/S-u, i mislim da je to druga strana na engleskom.

18 P: Mene zanima sledeće. Molim da pogledate datum na ovom dokumentu -
19 radi se o 8. martu 1995. godine - i želim da Vam pokažem prvu stranicu na
20 engleskom.

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Mislim da je to stranica 23 na B/H/S-u.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ovo je dokument koji je upućen 1. krajiškom korpusu, i vidimo da se radi o 17.
2 martu 1995. godine, drugim rečima, nekih deset dana kasnije.

3 P: Možete li nam reći zašto je vojni dokument bio upućen deset dana
4 nakon datuma koji se spominje u samom dokumentu?

5 O: Časni Sude, ja ne znam razlog. Malo je začuđujuće. Ja mogu da kažem
6 da... da je možda došlo do toga da neki nivo nije bio zadovoljan sa načinom
7 izrade, pa je ne... pa su neke stvari ponovo formulisane, ili nije bilo ličnosti
8 kojoj će to da prosledi. Drugo ne vidim, a... ovaj, ali sve bi bilo to nagađanja,
9 jer ja lično ne znam; ja sam bio potčinjena komanda, nisam bio u Glavnom štabu i
10 ne mogu da kažem tačno zašto je ovoliko kasnio. Jeste ne... za vojnički način
11 života i efikasnosti u komandovanju ovo je stvarno prevelik period.

12 P: Koji je obično taj odmak vremena koji mora proteći prije nego što se
13 nešto provede u djelo. Znači, od kada se nešto dogodi do...

14 G. THAYER: /nedostaje simultani prevod/

15 SUDIJA AGIUS: /nedostaje simultani prevod/

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Mislim da dâ.

17 P: Koji je taj stupanj hitnosti u vojsci, ako se radi o dokumentu ove
18 prirode?

19 O: Ovaj dokument bi trebao, u roku od 24 sata, da odnese neko od
20 starješina, pošto je državna tajna. Ovo ne ide poštom, ne ide šifrovano, ne ide
21 ništa. Ovo je dokument koji se uručuje na ruke komandantima i mora da ga odnese

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 neko od oficira iz Glavnog štaba, i da u povratku donese potpis i ovjeru da su
2 dokumenta predata toj osobi. Obzirom na probleme u transportu, i tako dalje,
3 realno je da to bude riješeno negdje u roku od tri do čet'ri dana u svim
4 jedinicama, pod uslovom da to radi jedan čovjek, ali ako radi više moglo bi da
5 se riješi i mnogo ranije. Za mene je ovo nepojmljivo, ovaj, ne mogu da objasnim
6 i ne želim da se upuštam u neke kalkulacije šta je bilo i kako je bilo jer ne
7 znam, i je... moje je da govorim ono što znam.

8 P: Sada bih željela da malo razgovaramo o operaciji "Sadejstvo". Već ste
9 rekli da nikad nije provedena u djelo, iako je planirana.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Željela bih Vam pokazati dokument
11 5D1209.

12 P: Generale, možete li nam reći o čemu se radi u ovome dokumentu? Što on
13 predstavlja?

14 O: Ovo je spisak dokumenata jednoga plana koji ima tačno broj stranica,
15 koje se svaka ovjerava, broj lista karte, koji je kartografski izvor, i na kraju
16 se to potpisuje da je tako primljeno jer se taj dokument duži kao državna tajna
17 i ono... on podliježe posebnom tretmanu u vezi čuvanja. Kao... m-hm.

18 P: Pod brojem 7, u ovome dokumentu, možemo vidjeti da se tu citira plan
19 podrške. Možete li nam reći, dakle, plan obavještajnog obezbjeđenja je pod
20 tačkom 7. Tko je obično zadužen za takav plan, za njegovo sastavljanje?

21 O: Ovo je stručni dokument i radi ga obavještajni organ. Konkretno,
22 ovdje, ovaj, sektor za obavještajno-bezbjednosne poslove. Onaj njihov
23 obavještajni dio. Ko...

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ovaj dokument koji je pred Vama, ova lista, radi se o listi koja je
2 došla iz glavnog štaba Vojske Republike Srpske. Koji bi organ bio zadužen da
3 takvu listu sastavi?

4 O: Pa o... listu sastavlja onaj ko izrađuje dokument, 'nači operativni
5 organ. U načelu, on i... i distribuira dalje. Ovo je bila jedna od rijetkih
6 prilika generalu Miletiću da izađe iz Glavnog štaba, da ode i u druge korpusse.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam željela pokazati još jedan
8 dokument. To je 5D1211.

9 P: Kao što vidite radi se o planu obavještajnog obezbjeđenja. Na lijevoj
10 strani možemo vidjeti: "Odobrio komandant", i vidite potpis. Možete li nam reći
11 što znači ovo ako piše "odobrava komandant"?

12 O: Sva dokumenta koja se rade u komandi odobrava komandant, a rade ga
13 stručna lica, njegovi potčinjeni u Glavnom štabu. Ovo je uradila obavještajna
14 uprava i on je to odobrio svojim potpisom. Ovo je njegov potpis, generala
15 Mladića.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada bih Vam željela pokazati dokument
17 5D1210.

18 P: Ovdje se radi o podršci i ono što me zanima je ovaj potpis koji piše
19 ispod: "Odobrava komandant, pukovnik Ratko Mladić". Da li Vi prepoznajete taj
20 potpis?

21 O: Ovo je potpis generala Milovanovića, međutim on je napisao gore: "Za
22 komandanta". On je drugo lice po hijerarhiji u Glavnom štabu i on je zamjenik

23
24
25
26
27
28
29
30

1 komandanta, i ima pravo u njegovo ime da potpiše dokument.

2 P: Tko, onda u komandi ima pravo odobriti takvu vrstu dokumenta?

3 O: I ovu, i sve druge vrste dokumenata odobrava komandant, a ukol'ko
4 njega nema, onda načelnik štaba.

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li svjedoku sada pokazati
6 naslovni dio ove stranice. Vidimo na ovome dokumentu da se radi o operaciji
7 "Sadejstvo 95", i to smo ime vidjeli također u direktivi pod brojem 7.

8 P: Vi imate puno vojničkoga iskustva, bili ste komandant različitih
9 jedinica, bili ste komandant korpusa, bili ste načelnik Glavnog štaba. Po Vašem
10 mišljenju, je li moguće da netko odobri dokument, a da ne poznaje pri tom na
11 temelju kojeg je dokumenta taj dokument sačinjen? Da li ga može odobriti ne
12 poznajući njegov izvor?

13 O: Ja ne znam, ovaj, ovo je... ovo pitanje izlazi iz vojničke
14 terminologije. Ovaj, svak' onaj koji potpisuje upoznaje se sa aktom i prvo
15 utvrđuje valjanost toga akta, i kad utvrdi da je on u redu, onda on odobrava. Ja
16 ne znam, ovaj, kako bi mogao da potpiše nešto što izlazi iz okvira... što nešto
17 nije u redu. Ne bi ga odobrio - ako je to bilo pitanje.

18 P: Biću izravniya u svom pitanju, da Vam pomognem. Vi se sjećate da je
19 operacija "Sadejstvo" spomenuta u direktivi broj 7. Da li bi bilo moguće da
20 general Milovanović odobri plan za operaciju "Sadejstvo", a da nije pri tom bio
21 upoznat sa sadržajem direktive broj 7?

22 O: Po meni, nije bilo moguće.

23 P: Budite ljubazni, ponovite odgovor koji ste upravo sada dali. Ovaj
24 zadnji odgovor.

25

26

27

28

29

30

1 O: Po meni... po meni, prema mome mišljenju, to nije bilo moguće. Morao je
2 biti upoznat sa ovim, jer kako će odobriti plan. Šta potpisuje? Mislim, nema
3 logike.

4 P: Govorili smo malo o operaciji "Spreča". Sada bih željela da nam date
5 malo više pojedinosti o toj operaciji. Da li se sjećate kada je Vaš korpus počeo
6 planirati tu operaciju?

7 O: Moj korpus je počeo planirati operaciju "Spreča", kada je dobio
8 direktivu. Međutim, operaciju "Spreču", ja sam morao da s... počnem sprovoditi
9 prije nego što je došla direktiva. Radi se o tome da su snage 2. korpusa Armije
10 Bosne i Hercegovine prekršile... jednostrano prekršile primirje, iznenada napale
11 snage na Majevidici i dovele u okruženje repetitor na vrhu, na Stolicama. Ja sam
12 morao odmah da angažujem rezervne snage, da blo... u saradnji sa i jedinicama
13 Ministarstva unutrašnjih poslova, da prvo blokiramo njihovo dalje nastupanje, a
14 potom da vratimo izgubljene položaje. I to je trajalo jedno 15 dana. U tom je
15 došla i direktiva i naređenje za Spreču koja je samo bila nastavak. Jer... a...
16 nijedna operacija se ne bi planirala da nije prekršeno primirje, ni izvodila. I
17 tamo, kad je bilo na savjetovanje, reklo je : "Ukoliko se jednostrano prekine
18 primirje od strane protivnika, itd., planirati operacije i tako."

19 Mi smo poštovali... mi smo primirje poštovali, međutim, ovi vojnici su se
20 malo i opustili, a drugi su to iskoristili - protivnici.

21 P: Sjećate li se je li u Glavni štab došla bilo kakva određena naredba
22 koja bi se odnosila na "Spreču"? Da li je Glavni štab poslao neku takvu
23 specifičnu naredbu? Ne, da li je dobio, već da li je poslao?

24
25
26
27
28
29
30

1 O: I pored direktive, dobili smo i posebno naređenje za tu operaciju.

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li pogledati dokument 5D972.

3 P: Generale, kao što vidite, radi se o naredbi koja nosi naslov:
4 "Izvođenje operacije 'Spreča 95' - borbeno naređenje". I nakon toga, u prvome
5 paragrafu se kaže, odnosno u preambuli spominje se direktiva 7, u samoj
6 preambuli ovog naređenja.

7 Prije svega, željela bih od Vas čuti da li prepoznajete ovo naređenje?

8 O: Da, ovo je naređenje za operaciju "Spreča", koje je bilo, ovaj, nije
9 se mogla sačekati redovna procedura, već se moralo što hitnije raditi upravo
10 zbog događaja na Majeveci.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li pogledati posljednju stranicu
12 tog istog dokumenta, molim?

13 P: Generale, prepoznajete li potpis na ovome dokumentu?

14 O: Prepoznajem. Ovo je potpis generala Milovanovića.

15 P: Na temelju Vašeg vojničkoga iskustva, ponovo, da li ovo naređenja
16 koje se referira na direktivu broj 7, da li je netko mogao napisati ovo
17 naređenje, a da pri tom nije upoznat sa sadržajem direktive broj 7?

18 O: I ova operacija je sastavni dio direktive i, ovaj, ovo naređenje je
19 samo uzrokovano ubrzanjem priprema izvršenja zbog događaja na frontu, a nije...
20 kako je mogao napisati naređenje za tu operaciju ako nije konsultovao direktno
21 šta je u direktivi u... rečeno? Nije bilo moguće napisati ga bez konsultacije
22 opšteg akta, prije toga.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, znam da imam
2 još jednu minutu, ali bih rado ovdje prekinula svoje ispitivanje, ako može.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naravno. Dakle, danas ćemo prekinuti s
4 radom, generale, i ponovno se sastajemo sutra u devet. U međuvremenu, od danas
5 do sutra ne smijete ni sa kime komunicirati i razgovarati o temi Vašega
6 svjedočenja. Da li Vam je to jasno?

7 SVJEDOK: Jasno mi je.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam lijepo.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

10 ... Sjednica završena u 13.44h.

11 Nastavak zakazan za četvrtak,

12 20.11.2008. u 09.00h.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30